

TV-penger redder Chateau Neuf

■ Uten inntekter fra *Idol* og *Norske talenter* ville Studenter-samfunnet vært bankerott.

Nyhet, side 8 og 9

Høgskolen utsetter universitetsplanene til 2020

Nyhet, side 6

Møt Hans Olav Lahlum i portrettet
Mellom fag, side 16 til 19

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 66, utgave 22 | www.universitas.no | onsdag 5. september 2012

SKITTEN PIKE TIL MIDTENS RIKE

淘气女去中国

Norske Tord oversetter
«50 shades» til kinesisk

Kultur, side 26 og 27

Skal ha truet studentene med UDI

■ Flere studenter hevder ledelsen truet med å få dem kastet ut av landet hvis de ikke møtte opp i kirken.

■ – Keitete håndtering, sier rektor ved Oslo International Bible School, Finn Henrik Larsen (bildet).

Nyhet, side 4 og 5

redaktør: **Magnus Lysberg**
magnusly@universitas.no 943 66 089

redaksjonsleder: **Gabriel Steinsbekk**
gabriest@universitas.no 936 59 898

fotosjef: **Skjalg Bøhmer Vold**

desksjef: **Benjamin Edward Oliver**

nettredaktør: **Heljar Havnes**

Mellom fag-redaktør: **Peder D. Stabell**

MENINGER

Fordomsfull avis

Studentene ved Oslo International Bible College varsler om religiøs tvang, om en inkompetent lærerstab, om å bli fortalt at de «har djevelens ånd i seg». Denne uken bringer vi historier fra flere anonyme personer med tilknytning til skolen. Disse personene kommer fra land utenfor EU, og forteller at ledelsen har truet med å få UDI til å trekke studentvisumet om studentene ikke følger ledelsens ordre.

I forrige uke skrev Universitas om anklager mot skolen som kom fram i et brev til Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT), skrevet under pseudonym. Forrige fredag valgte den kristne avisen Vårt land å sette spørsmålsteget ved vår dekning, og kritiserte NOKUT for å åpne tilsynsak mot bibelskolen basert på et anonymt brev.

«Vi mistenker at Nokut har reagert vel raskt og ut fra en del forutinntatte holdninger, når det har kommet inn en klage fra en liten, karismatisk bibelskole», skrev avisas lederskribent.

Oslo International Bible College har tidligere møtt kritikk i mediene. I 2010 sto den rumenske bibelskolestudenten Catalin Olteanu fram i Dagbladet, og fortalte om skrekkelige arbeidsforhold i en renholdsjobb som ble formidlet gjennom skolen. Også den gang benektet skolens rektor påstandene.

Det er ikke slik som Vårt land skriver, at «det virker veldig lett å sette i gang et apparat der skolen må bruke tid og ressurser på rapportskriving om noe som kan være fri fantasi». Kunnskapsdepartementet har åpnet tilsynssak etter å ha mottatt tips om at skolen – som får 7,5 millioner kroner i statsstøtte – overfører penger fra skolen og over i andre foretak, på en måte som er i strid med regelverket.

Anklagene kan vise seg å være fantasi, men dersom departementet – etter å ha blitt varslet gjentatte ganger om ulike kritikkverdige forhold ved skolen – ikke hadde undersøkt saken, ville det vært en forsømmelse fra myndighetenes side.

Vi mistenker at Vårt land reagerte vel kjapt, og ut fra en del forutinntatte holdninger, da det kom inn klager mot en liten, karismatisk bibelskole.

«Det er ikke slik som Vårt land skriver.»

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Monica Reigstad**
monica.reigstad@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Studenthusene i Oslo kan snart være tomme for nordmenn.

Boligkampen

KOMMENTAR

Heljar Havnes, nettredaktør i Universitas

nom academia. Forskere og studenter kan bygge relasjoner og utveksle kunnskap som lettere åpner Norge mot resten av verden.

Utdanning er gratis i Norge, men fint lite er billigere her enn i andre land. Det koster mye både å bo og leve, og det er ingen som har råd til å bo i fine leiligheter med praktisk beliggenhet på et gjennomsnittlig studentbudsjett. Derfor er studentboligene så gode å ha, så studenter kan bo et sted uten å ruinere seg helt. Men det er ikke studentboliger nok til alle.

Norge er et av få land i verden der vi som studenter er privilegerte nok til å kunne studere gratis, og det gir oss et fortrinn i jakten på kloke hoder. Flinke nordmenn har et insentiv til å studere gratis i hjemlandet, fremfor å betale dyrt for prestisjeuniversiteter i utlandet. Gratis utdanning av høy kvalitet tiltrekker også internasjonale studenter som ser Norge som mulighetens land i en verden på randen av økonomisk kollaps.

I forrige uke vedtok Velferdstinget i Oslo og Akershus (VT) å forandre boliggarantien for internasjonale studenter, og legge ansvaret over på institusjonene. I et boligmarked som er dyrere enn noen gang, kan dette føre til vanskelige situasjoner for utenlandske studenter.

Vi må ta vare på våre internasjonale medstudenter. I et stadig mer globalisert verdenssamfunn vil det bli viktigere med samarbeid og innflytelse fra andre land, spesielt gjen-

«Hvis kun de rikeste studentene har mulighet til å komme til Norge, blir det et spørsmål om hvem som har penger, ikke hvem som er flinkest.»

På tross av forrige ukes forslag fra VT, er fortsatt om lag 95 prosent av de internasjonale studentene i Oslo og Akershus garantert studentboliger.

Internasjonaliseringsplanene til Oslos største utdanningsinstitusjoner, vil føre til en økning i antall utenlandsstudenter fremover. Vi bør ønske at så mange som mulig av disse både vil, og kan, komme til Norge.

Det finnes flinke folk i alle samfunn og klasser, fra de styrtrike til de lutfattige. Vi kan ikke risikere å ha

ØYEBLIKKET

Skjalg Bøhmer Vold

Human stemning: De frivillige på Humak-festivalen rigger området på Tullinløkka før festivalstart.

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

et studietilbud for internasjonale studenter, der kun de privilegerte har råd. For hvis kun de rikeste studentene har mulighet til å komme til Norge, blir det et spørsmål om hvem som har penger, ikke hvem som er flinkest. Men hva med de norske studentene som også skal opp og fram her i verden? Studenter fra utlandet kommer til Norge i stadig økende antall, og får gratis studier og billigere boliger før de norske skatte- og semesteravgiftsbetalerne.

Andelen internasjonale studenter kommer til å øke raskere enn antallet nye studentboliger, og vi kan

ende opp med et scenario der norske studenter ikke får bo i studentboliger.

Hvis norske studenter blir nedprioritert i tildelingen av studentboliger, vil mange tvinges til å jobbe mye ved siden av, og det vil gå ut over studieprestasjonene. Men norske studenter har mange fortinn i jakten på boliger. Internasjonale studenter kjenner hverken språket eller kulturen, og har større behov for litt starthjelp når de skal studere.

Velferdstinget forsøker å dytte ansvaret over på institusjonene, men i praksis vil ingenting endre seg i boligpriori-

teringen. Hvis de beste norske og internasjonale studentene både skal kunne og ville studere i Norge, må begge parter tilrettelegges for. Internasjonale studenter uten kunnskaper om norsk språk eller kultur har det vanskeligere enn norske studenter i et tøft boligmarked, og må derfor garanteres starthjelp. Men nå er det på tide at også norske studenter blir garantert studentboliger, fordi slik det er nå, kan studenthusene i Oslo snart være tomme for nordmenn.

heljarh@universitas.no

BAKPÅ NYHETENE

« Budsjettkomiteen arbeider i høst med å lage et forslag for hvor mye penger som skal tildeles studentorganisasjonene.

Også vi som trodde at det sto dårlig til med den gravende journalistikken i disse harde økonomiske tider. Det er nesten ikke til å tro, sjokk og vantro, at en budsjettkomite skal fordele penger. Vi har bakoversveis og gåsehud. Hentet fra saken «Nye rutiner for pengefordeling». Studvest 29.08.12.

« Jeg har en glede av å jobbe i et land der avispopulariteten er en av de høyeste i verden.

Vi lar det være opp til andre å sprekke boblen til den nye redaktøren til studentavisa i Tromsø. Hentet fra lederen «Studentavis sitt ansvar». Utropia 30.08.12.

« Erik Strømsheim er en ny student på UiT, opprinnelig fra Ålesund. Som mange andre fikk han ikke et studenthjem å bo i. Han bestemte å løse situasjonen ved å kjøpe sin egen leilighet.

Det er noen boligløse studenter vi har mer sympati med en andre. Stakkarer som må kjøpe egen leilighet kommer laaangt ned på listen. Hentet fra saken «Boligkrisen kunne ha vært taklet tidligere». Utropia 30.08.12.

«Voina» is mostly known for drawing a giant penis on one of the St. Petersburg's bridges, just in front of the main police station. Should I mention which effect it made when the bridge lifted?!

Studentavisa i Tromsø dekning av Pussy Riot er ikke som alle andres. Hentet fra saken «Pussy Riot?». Utropia 30.08.12.

TWITTER

studentnyheter på 140 tegn

FrodeGrytten Etter 14 rusa dager får faddervekefyllek (20) endelig møte Immanuel Kant: – Kva er mennesket? spør Kant. – Gå vekk, svarar faddervekefyllek.

27. aug

Forfatter

Kong_Kverulant Forrige tweet var bare kødd, hvis noen lurar.

2. sep

Jusstudent, UiO

Eivind1984 Hvordan er de sosiale kodeksene for å kaste ting på dårlige forelesere? Er vannflaske for mye? iPhone? Pensumbok? Eple?

3.sep

Jusstudent, UiO

fandenskap Blindern < Galtvort

3. sep

Magi-student

StianLagstad «Stian borte?» sier kalenderen min på Onsdag fra klokka 9. Noen som vet hvor jeg skal?

3.sep

(Forvirra) informasjonsansvarlig i VT

Emilie_blue Kom 15 min inn i forelesning. Fant ut at det ble umulig å catche up, så leser mg opp på nyheter. lover å komme sterkere tilbake etter pausen

3. sep

Film- og fjernsyns-student, Lillehammer

Kong_Kverulant Våknet opp med en følelse jeg ikke har hatt på lenge. Trodde det var noe filosofisk, viste seg at jeg bare hadde forstoppelse.

2. sep

Jusstudent, UiO

Line_Jeanette Gutta, selvom dere går på Blindern trenger dere ikke prøve å se ut som professorene som jobber her for 20...nei, 40 år siden.

30. aug

Lingvistikk-student, UiO

nyhetsredaktør: **Ingvild Sagmoen**
ingvild.sagmoen@universitas.no 454 45 774

NYHET

En million uten bolig

BOLIGKRISE: Desperate studenter i Paris klarer ikke å finne seg et sted å bo. En million studenter finner ikke husrom, og kun åtte prosent av studentene får leie studentboliger av staten, melder University World News.

Av de 2,2 millioner unge studentene i Frankrike, bor 700 000 med foreldrene, 165 000 bor i statlig

utleide boliger, mens 315 000 bor i privateide boliger.

Resten av studentene må finne bolig på det private leiemarkedet, der leilighetene er små og slitne, mens leien er høy. Disse studentene må regne med å betale 45 prosent av sitt studentbudsjett på leie alene.

FOTO: EPSOS.DE /CC

Arbeidsledige doktorgradskandidater kan søke om dagpenger

ARBEIDSLEDIGHET: Forskerforbundet har fått gjennomslag for at doktorgradskandidater som arbeider med avhandlingen på fritiden skal ha individuell vurdering av søknad om dagpenger. Endringen trer i kraft umiddelbart. Det melder Forskerforbundet på sine nettsider.

Forskerforbundet har lenge vært i dialog med Arbeids- og velferdsdirektoratet for å få endret NAVs praksis. Hittil har det ikke vært mulig for arbeidssøkere som arbeider med doktoravhandlingen å få dagpenger, og det er ikke foretatt noen individuelle vurderinger i forhold til unntakene i forskriften. Nå endrer NAV praksis, og innfører individuell behandling.

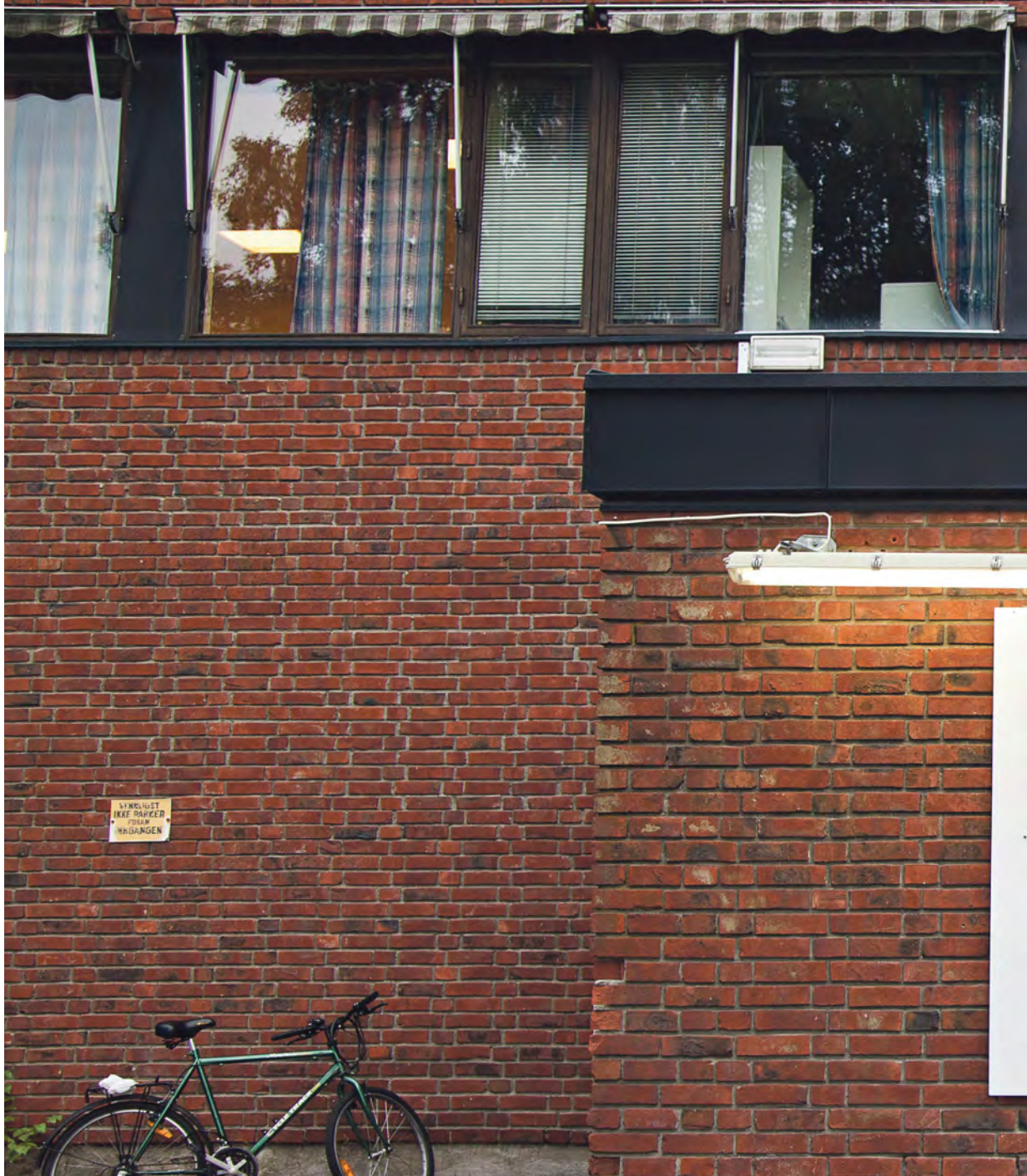
FOTO: VELOBUSDRIVER /CC

Oppsving av tyverier rundt studiestart

SYKKELTYVERIER: Det er et oppsving i sykkeltyverier rundt studiestart, advarer Tryg forsikring. Samtidig har antallet politianmeldte sykkeltyverier økt voldsomt de siste par årene. Hittil i år er 6385 sykler anmeldt stjålet på landsbasis, en økning på 11,5 prosent fra samme tidspunkt i fjor. Over halvparten av syklene som selges i løpet av et år selges mellom mai og september, og forsikringsselskapene ser parallelt en markant økning i antallet tyverier. Mange sikrer ikke syklene sine godt nok, og det er derfor store mørketall i oversikten, ifølge Tryg forsikring.

STUDENTER BLE «TRUET OG TRAKASSERT»:

Bekrefter

Anklaget: Oslo International Bible College ble startet av medlemmer fra pinsemenigheten Regnbuen. Flere personer tilknyttet skolen bekrefter nå anklagene om trusler og trakassering som kom fram i forrige ukes Universitas.

Flere kilder hevder at bibelskolen har truet studenter med å bli kastet ut av landet.

– Keitete håndtering, sier rektor Finn Henrik Larsen.

BIBELSKOLE

tekst: Geir Molnes

foto: Skjalg Böhmer Vold

I forrige uke skrev Universitas om et brev som retter grove anklager mot ledelsen ved Oslo International Bible College (OIBC), underskrevet av 70 studenter ved skolen. Studentene skrev ble annet i brevet at de ble «tvunget til tungtale». Universitas har snakket med to personer tilknyttet skolen som bekrefter mye av brevets innhold.

Ifølge personene, som ønsker å være anonyme, skal studentene ha blitt truet av ledelsen. Ledelsen skal ha truet elevene, som kommer fra land over hele verden,

med at de ville ta kontakt med Utlendingsdirektoratet (UDI) om å kaste de ut av landet, dersom de ikke gjorde som de ble fortalt.

– De sa at hvis du ikke møter opp nok i kirken, så ville de informere UDI om det, sier den ene av de to kildene.

Rektor ved OIBC, Finn Henrik Larsen, sier skolen har hatt problemer med mye fravær, og at de derfor har funnet det nødvendig å informere studentene om hvilke konsekvenser dette kan få.

– Den ytterste konsekvensen av dette er at studenter kan miste retten til undervisning, og i enkelte tilfeller også retten til opphold. Skolen har funnet det nødvendig å informere enkelte elever om

slike konsekvenser. Det har uheldigvis skjedd på en heller keitete måte. Noe vi har beklaget overfor studentene, sier Larsen.

Omstridt brev

Personene vi har snakket med er uenige med Larsens uttalelser i forrige ukes Universitas. Ifølge Larsen fikk studentene som signerte brevet bare lese noen få punkter, før de ble bedt om å skrive under.

– Hvorfor skulle noen signere et brev der de ikke kjenner til innholdet? Jeg leste hele brevet og skrev under fordi det som stod der er sant, sier en av Universitas' kilder.

Begge personene Universitas har snakket med mener studentene visste hva de hadde signert på. Rektor Larsen har imidlertid ikke endret sin oppfatning om brevet.

– Dette strider mot tilbakemeldingene vi har fått fra tidligere studenter. De har sagt til oss at de

UNIVERSITAS FOR 25 ÅR SIDEN

Universitas nr. 2, 1962

UNIVERSITAS FOR 50 ÅR SIDEN

« Etter at vi med gleder har hilst nyhetene om de stadige bevilgninger til utbyggingen av vårt Universitet, og med glede har kunnet iakta hvordan det fra dag til dag har tatt form, vokset frem med nye bygninger på Blindernbakkens topp, fikk vi et slag i ansiktet da vi kunne lese på første side i en av våre middagsaviser at byplanrådet hadde gitt blankt avslag på det nye kjemibygget.

Universitas nr. 9, 1967

anklagene

Oslo International Bible College (OIBC)

- OIBC er en religiøs fagskole, med campus på Lørenskog. Skolen har 128 studenter.
- Det er medlemmene av pinsemenigheten Regnbuen som har startet skolen. Menigheten har også en egen grunnskole og barnehage.
- Finn Henrik Larsen er skolens rektor, og pastor for menigheten Regnbuen. Han startet skolen under navnet Romerike bibeltrening senter i 1993.
- I et brev signert av 70 studenter ved skolen, rettes det kraftige anklager mot skolens ledelse, som blant annet beskyldes for trakassering og trusler. Studenter skal også ha blitt beskyldt for «å bedrive heksekunst» hekseri, og «å ha djevelens ånd i seg».
- OIBC underviser i Menighets- og misjonsledelse på engelsk. De fleste av skolens elever er internasjonale studenter.
- I 2012 legges det opp til at skolen skal få 7,57 millioner kroner i statsstøtte.
- Kunnskapsdepartementet har opprettet et utvidet tilsyn med skolen, grunnet et anonymt tips om økonomisk kriminalitet.

følte seg presset til å signere brevet, sier Larsen.

Ble sjokkert

Universitas' kilder forteller at mange av studentene skal ha følt seg lurt til å tro at utdanningen ved OIBC gir studiepoeng som kan brukes på andre skoler. Dette problemet ble også tatt opp i brevet som de 70 studentene signerte.

– De sa til oss mange ganger at studiet gir studiepoeng som kan brukes på andre skoler. Men da en student søkte opptak til en annen skole, fikk han beskjed om at utdannelsen ved OIBC ikke ga studiepoeng. Da vi fikk vite dette ble vi sjokkert.

Ifølge rektor Finn Henrik Larsen, har ikke OIBC prøvd å villed studentene til å tro at skolen gir poeng som kan brukes på høyskoler eller universiteter. Han mener at de har vært tydelige på å fortelle studentene forskjellen på

«Hvorfor skulle noen signere et brev der de ikke kjenner til innholdet? Jeg leste hele brevet og skrev under fordi det som stod der er sant.»

Anonym kilde til Universitas

fagskoler og høyskoler.

– På skolens nettsider har vi forsøkt å kommunisere tydelig at skolen ikke gir studiepoeng. Det kom derfor svært overraskende på administrasjonen at dette var oppfattet annerledes av studentene, skriver Larsen i et svarbrev

til NOKUT, der han redegjør for anklagene i brevet.

Dyrt fravær

Ifølge Universitas' kilder måtte studentene betale 5000 kroner ekstra til skolen, i tillegg til studieavgiften. Studentene skulle få disse pengene tilbakebetalt dersom de hadde godt nok oppmøte.

I sitt svarbrev til NOKUT, skriver rektor Finn Henrik Larsen at pengene var ment som et depositum for bruk av skolens utstyr. Men at det i en periode med høyt fravær ble vurdert å bruke depositumet til å gi studentene bøter for manglende oppmøte.

Ifølge kildene Universitas har vært i kontakt med er det flere som ikke har fått tilbake alle pengene sine, grunnet manglende oppmøte. Skolen har nå avvirket depositumsordningen.

universitas@universitas.no

– Ikke oppdiktet

Torsdag 31.08.12 skrev den kristne avisen Vårt Land en artikkel om Oslo International Bible College. Saken var basert på forrige ukes Universitas-oppslag om bibelskolen. Avisen bruker wmye plass på å fremheve at personen som sendte brevet til Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) er «oppdiktet».

NOKUT er kjent med at personen som sendte e-posten skrev den under pseudonym. Dette ble også fortalt da Universitas først tok kontakt med NO-

KUT. At personen valgte å sende brevet anonymt, endrer imidlertid ikke det faktum at over 70 studenter ved skolen har signert det. Det utgjør over halvparten av skolens studenter.

Universitas har snakket med en av studentene som har skrevet under på brevet, som bekrefter å ha lest hele brevet før det ble signert. Det er også personens inntrykk at de andre studentene vet hva de har skrevet under på.

geirmoln@universitas.no

For sent: Studentparlamentet ved Høgskolen i Oslo og Akershus har tidligere jobbet mot høgskoleledelsens ønske om å bli et universitet. Nå mener de at det er for sent å kjempe videre. Fra venstre: Christoffer Alsвик, Tuva Aune Wettland, Suzanne Nordgård.

Universitetsdrøm på vent

Høgskolen i Oslo og Akershus utsetter universitetsplanene til 2020. Studentparlamentet støtter ikke planene, men har sluttet å kjempe i mot.

UNIVERSITETS-SATSING

tekst: Sunniva R. Skjeggstad

foto: Skjalg Böhmer Vold

Forrige tirsdag ble det på styremøtet til Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) vedtatt at universitetsplanene blir utsatt. Tidligere var målet 2014, nå er det 2020.

I flere år har Studentparlamentet ved HiOA jobbet mot høyskoleledelsens ønske om å bli et universitet. Det gjør de ikke lenger.

Ny ledelse

I april ble et nytt studentparlament valgt på HiOA. Den nye lederen, Tuva Aune Wettland, sier nå at slaget er tapt.

– Universitetsatsingen har ikke blitt vedtatt i det nye HiOA-styret før nå. Tidligere har saken kun vært tatt opp i det gamle høyskolestyret. Vi fikk ikke mye

respons fra ledelsen før sammenkomsten og før det nye vedtaket til HiOA. Det skjedde jo ingenting. Nå jobber vi for å være med i prosessen, gå i dialog og snakke om dette saklig.

– Har det tidligere ikke blitt snakket saklig i denne saken?

– Det kan jeg ikke uttale meg om. Det som ble sagt er forbeholdt de som er på møtene og de som satt i Studentpalamentet før meg.

Prestisjeprosjekt utsatt

Bakgrunnen for utsettelsen er at HiOA ikke har tid til å innfri alle kravene Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) setter for å søke universitetsstatus. Under møtet ble det derfor vedtatt å forskyve Høgskolens prestisjeprosjekt.

– Hvilke NOKUT-krav gjenstår for å kunne søke om å bli et universitet?

– NOKUT-kravene har blitt en-

dret siden de andre nye universitetene ble opprettet. Det må vi forholde oss til. Blant annet har vi en ny ph.d. i utdanningsvitenskap som vil være oppe fra 2013, men NOKUT-krav gjør at ph.d-en må har vært et tilbud i to år, sier rektor ved HiOA, Kari Toverud Jensen.

«Forskning i utdanning er som gresk for de fleste studentene på høgskolen.»

Tuva Aune Wettland, leder for Studentparlamentet ved HiOA.

Kommunikasjon med ledelsen

Det forrige Studentparlamentet vedtok å gå i mot Høgskolens beslutning om universitetsatsing, et vedtak som Wettland må følge.

Wettland legger vekt på at hun vil bruke de samme argumentene, men med en ny innfallsvinkel.

– Vi kommer ingen vei med et nei, sier hun.

– Har Studentparlamentet hatt

makt til å påvirke denne saken?

– Vi har ikke formell makt. Kun press-makt.

– Tar ledelsen studentenes oppfatning på alvor?

– Det er lett å bli hørt, men vanskelig å bli tatt alvorlig. Ledelsen har et forutinntatt inntrykk av at du som Studentparlamentsleder er uenig, at Studentparlamentet er i mot, og de går derfor rett i forsvar. De ønsker å ta oss på alvor og de føler at de gjør det, men de tar det ikke til etterretning, sier Wettland.

Rektor Toverud Jensen liker det nye skiftet i Studentparlamentet.

– Jeg er glad for at arbeidsutvalget nå sier at de vil jobbe sammen med oss om å nå målene og som en del av det også være med på å påvirke prosessen fram mot å bli universitet, sier Toverud Jensen.

Kritiserer medstudenter

Universitas har tidligere skrevet at universitetsplanene har vært ukjent for HiOA-studentene. Studentparlamentets leder mener det er fordi studentene ikke er engasjerte nok.

– Forskning i utdanning er som gresk for de fleste studentene på Høgskolen. En av de største forskjellene mellom Universitetet i Oslo (UiO) og Høgskolen er at det er en lang tradisjon for student-

politikk og studentengasjement på UiO. Er du ikke engasjert, får du det ikke med deg. De som går her nå, kommer ikke til å gå her når universitetsplanen blir gjenomført.

– Status fremfor identitet

Bredden i profesjonsstudiene er Høgskolens viktigste identitet ifølge studentparlamentslederen. Det er disse studiene hun frykter vil bli negativt påvirket av universitetsplanen.

– Jeg frykter at kvaliteten i studiene skal bli svakere underveis i prosessen. Det er et krav om å satse på forskningen for å bli et universitet. Høgskolen vil ikke få mer økonomisk støtte, så de må ta ressursene fra andre steder. Økonomiske og faglige ressurser vil da bli flyttet til forskning. Det kan lett gå utover bachelorgradsstudentene og profesjonsutdanningen.

– Har dere gitt opp kampen?

– Det er vanskelig å kjempe mot noe som har blitt vedtatt. Da blir vi satt på sidelinjen.

– Høgskolen har gått bort i fra 2014-målet, endrer dette deres syn i saken?

– Vi vil alltid håpe på at høyskoleledelsen ombestemmer seg.

sunnivrs@universitas.no

Tvinges til å bygge ut

ARKIVFOTO

Trangt: Politihøgskolens lokaler på Majorstuen er dimensjonert for 200 studenter per kull. Nå tar skolen inn 700 i året.

For å få lov til å ta inn flere studenter må Politihøgskolen enten bygge ut eller bygge nytt.

POLITIUTDANNING

tekst: Heljar Havnes

foto: Skjalg Bøhmer Vold

I en ny avtale mellom Politihøgskolen (PHS) og Statsbygg, kommer det fram at PHS planlegger å bruke tre millioner kroner for å bygge ut lokalene på Majorstuen. Utbyggingen må skje for at PHS skal fortsette å oppfylle kravene til studiekvalitet som Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) har fastsatt, og Justisdepartementet krever at utbyggingsplanene er ferdige før utgangen av 2012.

Må tilfreds- stille krav

– Politihøgskolen forventer å ta opp 720 studenter hvert år fremover, fordelt på 4 studiesteder, og vi skal sikre både ansatte og studenter de beste mulige arbeids- og studievilkår vi kan, sier Eli Vogel-Hovde, administrasjonssjef ved PHS.

Hvis det viser seg å være umulig å tilfredsstille kravene om studiekvalitet, funksjonalitet og arealbehov på Majorstuen, vil det føre til at en ny politihøgskole må bygges for å tilfredsstille disse kravene.

Justisdepartementet vil ikke kommentere det.

«Utfordringene på Majorstua nå er at kapasiteten er for liten både for studenter og ansatte.»

Eli Vogel-Hovde, administrasjonssjef ved Politihøgskolen

– Det er ikke tatt standpunkt til fremtidig lokalisering av PHS. Det vurderes for tiden hvordan dagens undervisningssteder best mulig kan utnyttes, sier senior kommunikasjonsrådgiver Marit Haugen i Justisdepartementet.

– Lite plass

PHS har opplevd en enorm økning i antall søkere de siste årene. Søkertallene er tredoblet fra 2003

til 2010, og nå skal ledelsen gjøre noe med plassmangel på skolen.

– Utfordringene på Majorstua nå er at kapasiteten er for liten både for studenter og ansatte, sier Vogel-Hovde.

PHS forventer å ha et årlig opptak på over 700 studenter i alle fall frem til 2015, og de nye politistudentene må nå få mer plass å boltre seg på. NOKUT har særskilte krav til studiekvalitet, som PHS må opprettholde:

– Vi vil til enhver tid tilfredsstille NOKUTs krav, sier administrasjonssjefen, og legger til:

– Vi jobber med å finne ut av hva som kan bygges ut og rehabiliteres for å løse Politihøgskolens behov for lokaler på Majorstuen. Vogel-Hovde sier at det ikke bare er plassmangel det er snakk om, men også funksjonalitet og

tilrettelegging av undervisningen.

Men i første omgang gjør PHS sitt beste for å utnytte lokalene de allerede har.

– Hvis vi klarer å løse behovene våre på en god måte på Majorstuen og de øvrige studiestedene, vil det selvfølgelig ikke være behov for å bygge ny politihøgskole, sier hun.

– Stoler på PHS

– Hvis vi hadde sett at PHS ikke hadde gjort noe med lokalene sine og fortsatt tok inn 700 studenter hvert år, ville vi sett på det som lite gjennomtenkt. Hvis vi da skulle få bekymringsmeldinger fra studenter som klager på plassmangel, ville vi tatt tak i det, sier direktør for tilsynsavdelingen ved NOKUT, Tove Blytt Holmen.

– Hvis PHS ikke skulle bygget ut lokalene på Majorstuen, og studentene hadde klaget på plassmangel, hva ville dere gjort?

– Per i dag er ikke dette en sak for oss, men hvis noe slikt skulle oppstå i fremtiden, ville vi kunne opprette et tilsyn fra en uavhengig, sakkyndig komité på bakgrunn av eventuelle bekymringsmeldinger.

– Jeg har tillit til at PHS bygger ut lokalene sine for å bevare en tilfredsstillende utdanningskvalitet, sier Blytt Holmen.

Hun mener at god infrastruktur er en viktig del av å sikre god studiekvalitet.

– Infrastruktur er en viktig del av det å opprettholde god studiekvalitet, og vi setter pris på at PHS er oppmerksom på det, sier Blytt Holmen.

heljarh@universitas.no

STUDENT
Liv

Uio • Universitetet i Oslo

Vi gratulerer!

Årets studentforeninger Uio

Vinnere 2012

- Årets Studentforening: Kulturutvalget
- Årets nyskaping: Blindern Studenthagelag
- Årets tidsskrift: Socius
- Årets enkelttiltak: Cybernetisk Selskab - UiOs Bursdagsfest 2. september 2011

Les mer om vinnerne på www.sio.no/studentliv

Studentrekrutterer

Vil du rekruttere flere gode studenter til UiO?

Liker du å formidle?

UiO søker deg som vil rekruttere nye studenter.

Arbeidsoppgaver

- Holde foredrag om studier og livet rundt studiene
- Bemann UiOs stand, og snakke med potensielle studenter på utdanningsmesser og skoler
- Rekruttere flere gode studenter til UiO

Vi tilbyr

- Erfaring fra UiOs strategiske rekrutteringsarbeid
- Variert erfaring fra muntlig kommunikasjon
- Fleksibel arbeidsordning
- Lønnet opplæring i bl.a. presentasjonsteknikk
- Kursbevis og attest

Du er student, utadventt og liker å snakke i forsamlinger. Arbeidsperioden er fra januar til april med mulighet for skolebesøk allerede fra november 2012. Du skal ikke jobbe hver dag, men får tildelt min. 6 skolebesøk og/eller reise på 3–5 messer.

Vi ser primært etter noen som har mulighet til å være på messe- og skolebesøkturné minimum en uke i strekk (helst flere) fra uke 2–6.

OBS! Det vil være lønnet og obligatorisk opplæring på dagtid 23.–25. oktober samt én dag i uke 1 2013.

Lønn: Fra 715,- til 1715,- per skolebesøk og 1429,- per døgn på messer. Lønnet opplæring over tre dager i uke 43. Kostgodtgjørelse etter statens satser og dekket reise- og hotellutgifter.

Søknadsfrist er søndag 16. september.

Send kortfattet søknad med cv til skolebesok@admin.uio.no.

Les mer om hva stillingen innebærer på tiny.cc/studentrekrutterer.

Kare A. Nilsen
K.A.N.
FRISØR

Frederikke bygget

15 % rabatt på behandling
for studenter

Fikk gå inn i giftbygningen

Til tross for giftavvikering gikk flere studenter inn og ut av Geologi-bygningen på Blindern.

Etter over en time ble bygget sperrert og syv personer sendt til legevakten med giftsymptomer.

Det var en travelt tilbragt dag på Blindern i Oslo. En gruppe studenter var på vei inn i Geologi-bygningen da en alarm gikk. En person i hvit beskyttelsesdrakt og mask, som var på plass foran bygget, fikk dem til å stoppe. De ble bedt om å gå ut og vent utenfor. Etter en stund ble bygget sperrert, og syv personer ble sendt til legevakten med giftsymptomer. En av dem, en kvinne, ble sendt til sykehuset med alvorlige symptomer. En annen, en mann, ble sendt til legevakten med mildere symptomer. De andre ble sendt til legevakten med mildere symptomer. En av dem, en kvinne, ble sendt til sykehuset med alvorlige symptomer. En annen, en mann, ble sendt til legevakten med mildere symptomer. De andre ble sendt til legevakten med mildere symptomer.

Universitas: 14. september 2011

Strålende avfall på avveie

Universitetet i Oslo feilsendte radioaktivt avfall. Det er ikke første gang det slurves med farlige stoffer.

STRÅLINGSSLURV

tekst: Benjamin Strandquist

foto: Skjalg Böhmer Vold

Det er strenge prosedyrer for håndtering av radioaktivt spesialavfall på Universitetet i Oslo (UiO). Likevel har to esker med den radioaktive isotopen 35S blitt sendt til forbrenning på Klemetsrud sammen med vanlig avfall. Statens strålevern sier i et brev til UiO at det sannsynligvis har medført ulovlige utslipp av radioaktivitet til omgivelsene.

– Jeg er ikke overrasket. Det er på høy tid med en miljøgjennomgang i hele universitetsmiljøet, sier Kurt Oddekalv, leder i Norges Miljøvernforbund.

Strengere regler

Stoffet 35S skal lagres i spesielle plexiglass-esker, merkes tydelig og oppbevares på et eget lager for radioaktivt avfall frem til henting. Strålingen stopper i emballasjen og er derfor ikke farlig for dem som håndterer selve esken, men representerer likevel en risikofaktor når den slippes ut i friluft ved forbrenning.

– Statens strålevern ble varslet da saken ble oppdaget. Det skjedde i forbindelse med utarbeidelse av årsrapporten og den siste fin gjennomgangen av data som var innhentet fra instituttene. Eget varsel om saken ble sendt til Statens strålevern separat fra års-

rapporten, sier Elin Agathe Hult, HMS-ansvarlig ved UiO.

Feilen skjedde i 2011, men ble først oppdaget på vårcupen 2012. Universitetet har plikt til å varsle Statens strålevern skriftlig innen tre dager ved utilsiktet utslipp av radioaktive stoffer til omgivelsene, men det har altså ikke blitt gjort. Strålevernet har nå sendt en anmodning til UiO om å redegjøre for sine varslingsrutiner.

– Det er en grov rutinesvikt at UiO ikke varslet Statens strålevern umiddelbart etter at feilen ble oppdaget i 2011. Bellona er glade for at Statens strålevern ber om full gjennomgang av universi-

tetets rutiner når det gjelder varslingsrutiner knyttet til håndtering av radioaktivt avfall, sier Bellona-rådgiver Igor Kudrik.

– For mye slurv

Oddekalv mener universitetene generelt forurenser for mye, og at holdningen til miljøvern er for slapp.

– Universitetene har blitt overakademisert. Det sitter for mange tenkere der og synser, mens de ikke tar viktige miljøproblemstillinger på alvor.

Dette er ikke første gang at skadelige stoffer kommer på avveie ved UiO. I 2010 ble radioaktive stoffer glemt igjen på en arbeidsbenk i fire dager på Bioteknologisenterets radioaktivitetslab. I 2011 havnet sju mennesker på legevakten etter lekkasje fra en formalinbeholder i geologibygningen. Det tok over en time før alle studentene fikk beskjed om å evakuere bygget.

benjamin.strandquist@universitas.no

«Idol»-profitt Chateau Neuf

Stålkontroll: For to år siden sto Chateau Neuf på randen av konkurs. Nu går alt så meget bedre, under ledelse av Siriann Bekeng.

Leieinntekter fra TV-programmene *Idol* og *Norske talenter* har reddet Chateau Neuf fra økonomisk undergang. Men driftsselskapet på studenthuset har fortsatt mer gjeld enn verdier.

DET NORSKE STUDENTERSAMFUND

tekst: Håkon Frede Foss

foto: Skjalg Böhmer Vold

Driften til Oslos studenthus, Chateau Neuf, er organisert i selskapet Chateau Neuf Servering AS (CNS). Ifjor leverte CNS et overskudd på 314 000 kroner etter skatt.

– I kjølvannet av finanskrisen gikk det dårlig, så dette er det beste resultatet Chateau Neuf Servering AS har hatt på veldig mange år, sier Siriann Bekeng, formann i Det norske studentersamfund (DNS).

Årsresultatet etter skatt er forbedret med nesten én million kroner sammenlignet med 2010 (se resultatboks). Dette skyldes hovedsakelig gode inntekter fra utleie av Storsalen til TV-programmene *Idol* og *Norske talenter*.

– Hvis vi ikke hadde hatt ute-

leinntekter, ville ikke huset gått rundt. Vi er helt avhengig av disse inntektene for at foreningene skal få det tilbudet de har i dag, sier Bekeng.

Nesten konkurs

I 2009 mistet CNS store deler av leieinntektene og sto på randen av konkurs. I løpet av to år tapte selskapet over 4 millioner kroner. Egenkapitalen ble utradert og selskapet måtte reddes av Stiftelsen Chateau Neuf og Student-samskipnaden i Oslo, som stilte opp med nødlån på til sammen 1 250 000 kroner.

– Vi trenger fremdeles å ta igjen

underskudd fra tidligere år, og det er vi på god vei med nå, sier Bekeng.

– Hvorfor klarer ikke CNS å gå med større overskudd når selskapet disponerer gratis lokaler og arbeidskraft?

– Fordi vi har så store lokaler. Det er store kostnader med å drifte bygg og teknisk utstyr. Vi gir også mye til foreningene og har mange typer arrangementer. Kultur er dyrt, svarer hun.

– Det er også en del kostnader

for tilrettelegging for foreningene, de får mye oppfølging fra oss. Skal du ha en konsert, får du hjelp fra heltidsansatte med booking, teknisk utstyr, vakter, og produksjon. Dessuten er det lave billettpriser på våre arrangementer.

– Har dere vært for sjenerøse med foreningene på huset?

– Nei, vi er fremdeles i sparemodus for å ta igjen de tapte inntektene.

«Hvis vi ikke hadde hatt uteleieinntekter, ville ikke huset gått rundt.»

Siriann Bekeng, formann i Det norske studentersamfund (DNS).

berget

ANSVAR: Mirnesa Balagic (t.v.) og Ida Martine Nilsen (t.h.) mener UiO bør ta ansvar og kreve at Fronter blir tilgjengelig for svaksynte og blinde.

Blinde refser Fronter

Blinde og svaksynte akademikere og studenter klager på at det er umulig for dem å bruke Fronter. Systemet fikk bunn plassering i en rapport om universell utforming.

UNIVERSELL UTFORMING

tekst: Anders Rikstad

foto: Skjalg Bøhmer Vold

Svaksynte Ida Martine Nilsen og blinde Mirnesa Balagic er fortvilet fordi de ikke kan bruke Fronter. Balagic må bruke sekretær for å levere obligatoriske oppgaver og få tilgang til informasjon.

Fronter er et nettbasert læringssystem som blir brukt til kommunikasjon og innleveringer i undervisningen.

– Jeg har ikke sjanse til å bruke Fronter, og må få foreleseren til å sende meg notatene på mail, sier Mirnesa Balagic

Hun er helt avhengig av en leselist for å bruke PC. En leselist ser ut som et tastatur, og gjør om skjærmskrift til punktskrift, slik at blinde kan lese på PC.

– Hvis alt hadde fungert ville bokstavene komme opp som punktskrift, men måten ramene er satt opp i Fronter gjør det umulig å få fullstendig oversikt, konstaterer Mirnesa Balagic.

Ida Martine Nilsen og Mirnesa Balagic er medlem av Norges Blindforbunds ungdom. De ønsker at Fronter skal ta universell utforming på alvor. Universell utforming i denne sammenheng betyr at IKT-systemet også er tilrettelagt for personer med ulike funksjonshemninger.

– Fronter er ekskluderende. De som jobber med utformingen har en grundig jobb å gjøre, sier Mirnesa Balagic.

Klaget til UiO

Den landsomfattende interesseorganisasjonen Synshemmede

akademikere (SAF) sendte i april i år en klage til Universitetet i Oslo (UiO) på utformingen av Fronter. Magne Bolme i SAF mener UiO bryter paragraf 9 i Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, som fastslår at offentlige og private virksomheter som er rettet mot allmennheten har en plikt til å sikre universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjon.

«Fronter er ikke i nærheten av å tilfredsstille kravene til universell utforming», skriver Bolme i klagen.

Universitas har fått tilgang til svarbrevet sendt fra UiO til SAF, datert 24. august.

«Å få spesialutviklet et LMS (læringssystem, journ.anm.) for UiO som overholder kravene til universell utforming, samtidig

«Fronter er ekskluderende.»

Mirnesa Balagic, student og blind.

som det løser alt annet, ville være helt urealistisk», skriver saksbehandler Jon Lanested ved UiO.

– UiO fraskriver seg ansvaret som innkjøper og har en defensiv holdning. De har ikke nok forstand på universell utforming. Dette er nok en unnskyldning fra universitetet, sier Magne Bolme i SAF.

Sterk kritikk i rapport

I tillegg til klagen foretok det svenske selskapet Funka Nu en granskning av universell utforming

i digitale læreplattformer i 2011. Både elever og eksperter testet systemene på oppdrag fra Norges Blindforbund. I rapporten undersøkes den universelle utformingen til tre læringsplattformer: Fronter, It's learning og PedIT.

I rapporten til Funka Nu rettes det spesielt sterk kritikk mot Fronter.

«Fronter, som var det nyeste grensesnittet ved testtidspunktet, noterte de største problemene med den tekniske delen av universell utforming som blant annet gjorde at enkelte testbrukere som er avhengige av hjelpemiddel når de benytter internett, ikke klarte å fullføre en del av oppgavene», står det i rapporten.

Lover forbedring

Daglig leder i Fronter AS, Nils Olav Sundsteigen, ønsker ikke å gå inn på saken eller innholdet i Funka Nus rapport, men lover å forbedre den universelle utformingen.

– Jeg vil ikke kommentere enkeltsaker, men kan si på generelt grunnlag at vi har fokus på universell utforming. Vi kommer til å jobbe med tilgjengelighet i løpet av høsten, sier Sundsteigen.

– Dere har fått sterk kritikk i en granskingsrapport hvor det står at Fronter har de største problemene med universell utforming, hvordan stiller du deg til det?

– Jeg vil ikke kommentere rapporten, sier Sundsteigen.

– Tok dere hensyn til blinde og svaksynte i utformingen av Fronter?

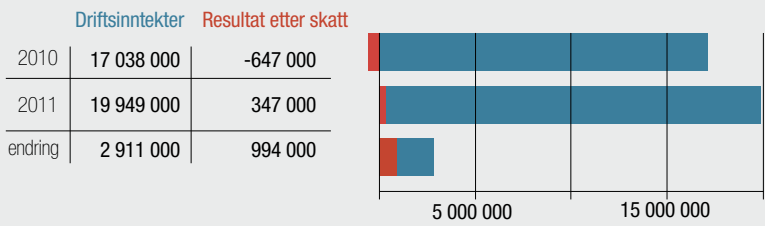
– Vi skal sørge for at det blir bedre fremover, blant annet ved å forbedre grensesnittet og navigasjonen, avslutter Sundsteigen.

UiOs IT-direktør, Lars Inge Oftedal, ønsket ikke å kommentere saken, utover det som står i svarbrevet.

anders.rikstad@universitas.no

Chateau Neuf Drift AS

Årsresultat inkluderer datterselskapet Chateau Neuf Konsertdrift AS

KILDE: BRØNNØYSUNDREGISTRENE

– Har stålkontroll

På tross av overskuddet er egenkapitalen fortsatt negativ, med minus 588 000 kroner. Det betyr at selskapet har mer gjeld enn eiendeler, en situasjon som ville vært kritisk for de fleste selskaper. Men dette bekymrer ikke styreleder i CNS, Kyrre Alvær.

– Lånene vi har, er til eierne, så det er ikke fare for at vi ikke skal kunne drifte selv om egenkapitalen ikke er der den skulle vært, sier Alvær.

Heller ikke Bekeng er bekymret for den negative egenkapitalen.

– Egenkapitalen er på vei opp. Den er så å si akkurat der man sa den skulle være i forhold til budsjettet.

– Og likviditeten?

– Den er der den skal være.

– Du har rett og slett stålkontroll, du?

– Jada. Jeg liker å tro det hvertfall, sier Bekeng.

– Ingen bekymringer?

– Nei. Sånn som det går nå, burde det gå i pluss også i år, svarer Bekeng.

Ifølge Bekeng står bedrifter i kø for å leie lokaler i studenthuset. Denne høsten skal NRK spille inn TV-programmet Stjerneekamp i Chateau Neufs storsal. DNS har tidligere uttalt som mål å være uavhengig av utleieinntektene.

– Man ønsker jo å bare ha studentaktivitet, men vi er pragmatiske nok til å si at det er langt fra den situasjonen nå, sier formannen.

haakonff@universitas.no

BOLIGKRISA

BOLIGKRISA

Storkoser seg: Kristin Halvorsen og Fabian Stang åpnet tirsdag over 200 nye boliger på Sogn studentby.

Kristin krymper krisa

233 nye studentboliger på Sogn studentby ble tirsdag åpnet av kunnskapsminister Kristin Halvorsen.

BOLIGKRISE

tekst: Axel Geard Nygaard

foto: Patrick da Silva Sæther

– Gratulerer med ny kåk, sa ordfører Fabian Stang (H) i sin tale under åpningen av de nye boligene. De fem nye husene i Sogn studentby vil gi i alt 232 nye ettromsleiligheter og en toromsleilighet. Boligene tilhører Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO).

Også kunnskapsminister Kristin Halvorsen (SV) var til stede ved åpningen. Ministeren poeng-

terte at Regjeringen allerede har bygd mange studentboliger, men mener at det kan være rom for forbedringer.

– I denne perioden har vi lovet flere boliger og det holder vi, men vi må også sette oss nye ambisiøse mål, sa hun.

Et samarbeidsprosjekt

– Det er gledelig at Halvorsen vil jobbe for å bygge 2000 studentboliger årlig, sier nestleder i Velferdstinget i Oslo og Akershus, Signy Grape.

Hun mener likevel at det kun er en god start ettersom studentene

«Hadde jeg fått en bolig som disse hadde jeg trodd jeg var kommet til himmelen.»

Fabian Stang, ordfører i Oslo

fortsatt betaler 70 % av regninga for studentboligene.

I sin tale understreket kunnskapsministeren viktigheten av å samarbeide med Oslo kommune og at dette samarbeidet kunne bli enda bedre.

– Dette er et utrolig godt eksempel på hva man kan få til ved

å samarbeide med stat, kommune og SiO, sier Grape.

Fornøyd ordfører

– Uten studenter ville Oslo vært en kjedeligere og mindre framtidsrettet by. Studentene løfter byen og de trenger et sted å bo, sa ordfører Stang.

– Prisene kan bli voldsomme og skal det være noe hold i uttrykket «lik rett til utdanning», må vi ha rimelige boliger til studentene.

Ordføreren var fornøyd med å kunne åpne nye boliger og han ønsker at Oslo skal være en attraktiv studieby.

– Jeg håper ingen gir opp på grunn av boligmangel.

Han fortalte videre at det var enda hardere da han var student.

– Jeg studerte her i byen, men jeg fikk ikke studentbolig. Jeg leide privat og pendlet fra en hybel

utenfor byen. Hadde jeg fått en bolig som disse, hadde jeg trodd jeg var kommet til himmelen.

Billig bolig

Medisinstudenten Ingunn Sæter Flasnes flytta fredag inn i en av de nye boligene.

– Jeg synes boligene er kjempefine. Praktisk innreda og lette å sette personlig preg på, sier hun.

Hun forteller at hun selv ikke har hatt så store problemer med å skaffe seg bolig, men er godt fornøyd med den hun har fått tildelt.

– Det fine med studentbolig er at jeg slipper å jobbe ved siden av, hvis jeg spiser litt billig.

Ettromsboligene er på mellom 15–19 kvadratmeter og har eget kjøkken og bad. Leia vil være på mellom 4100 og 4900 kroner i måneden.

nyhetsredaksjonen@universitas.no

Ledig plass på kurs og grupper høsten 2012

SiO tilbyr ulike kurs og grupper som kan gjøre studiehverdagen din enklere. Les mer på www.sio.no/kursoggrupper

STUDENT
Helsetjenesten

STUDENT
Rådgivningen

Lenge siden siste tannsjekk ?

IBSEN TANNKLINIKK

Moderne klinikk sentralt i Oslo sentrum. Her brukes det samme prisliste som tannhelsetjenesten på Blinderen (SIO) dvs. 20 % rabatt. Vi utfører alle typer tannbehandling.

Akutte pasienter får time på dagen.

Tannbleking til kun 2500,-kr Skånsom og effektiv. Du får garantert en positiv opplevelse hos oss !

Ibsen tannklinikk
Pilestredet 17, 0164 Oslo
V/tinghuset, vis a vis Sentrum parkeringshus

Tlf: 222 00 662

info@ibsentannklinikk.no • www.Ibsentannklinikk.no

mellom FAG

UNIVERSITAS' FEATUREMAGASIN

LYDHØR LURING

Historiker, biograf og krimforfatter Hans Olav Lahlum aner ikke hvordan han ville gjort det på en IQ-test. I en forstå-mennesker-test, derimot, ville han fått toppkarakter.

Introverte trives best i eneselskap med sitt eget sinn. På et universitet som lar seg styre av ekstroverte idealer, er det mange tenkende hoder som ikke finner sin plass.

ESSAY

tekst: Øyvind Gallefoss foto: Skjalg Bøhmer Vold

INTROVERTE BEKJENNELSER

– Det her er så fryktelig gammeldags.

Professoren – eller heller «seminarlederen», eller til og med «samtalepartneren» som hun helst vil tituleres – titter bekymret ut over det lille seminarrommet.

Jeg sitter bakerst, i hjørnet, der jeg trives. Vi sitter i rekker, til sammen 16 studenter, bak hverandre, alle med en tom og trygg stol mellom seg og sidemannen. Vi har blikket festet mot henne – professoren, foreleseren, kunnskapen. Null oppmerksomhet rettet mot hverandre – studentene, tilhørerne, uvi-tenheten.

Fryktelig gammeldags.

– Kan vi ikke sette oss i en samtalesirkel?

Mens professoren måler rommet med øynene og funderer på hvordan det skal være mulig å stable pultene i hesteko på en effektiv måte, analyserer jeg fluktruten mot utgangsdøren: Det sitter to mennesker mellom meg og friheten, stolene deres er nesten inntil veggen, jeg måtte bedt dem flytte seg om jeg skulle ut. Høylytte stolben langs gulvet virker uunngåelig.

Flukt er uaktuelt. Jeg er fanget.

Det er ikke noe galt med deg.

Selv om du ønsker å tenke før du svarer, selv om du helst vil ha setningen klar før du begynner på den, selv om du blir sliten av gruppesamtaler og ønsker ro til å lytte, til å tenke deg om. Selv om din personlighet gjør at du foretrekker den private verden inne i hodet ditt over den ytre og selskapelige, selv om du er introvert. Det er ikke noe galt med deg.

Det er like mange introverte som ekstroverte blant oss. Du får det bare ikke med deg ved å se deg rundt fordi det er de ekstroverte som blir lagt merke til (de bråker).

Ifølge psykologien er graden av ekstroversjon – menneskers tendens mot å være introvert eller ekstrovert – én av fem faktorer som er ment å dekke de tanker, følelser og oppførsel vi forstår som vår «personlighet». De fem faktorene, psykologiens såkalte «Big Five», er ekstroversjon, nevrotisme, omgjengelighet, planmessighet og åpenhet.

Av de fem er det ekstroversjon som kanskje er mest definerende for den menneskelige psyke. De introverte samler på ideer, og

det er i ensomhet at samlingen blir behandlet og omorganisert til fornuftige meninger. Mens ekstroverte blir uvel av å være for mye alene, storkoser den introverte seg i selskap med bare sine egne tanker.

Slik har det å være introvert ofte blitt forvekslet med å være sjenert; begge personlighetstrekk går på bekostning av sosial interaksjon, men av forskjellige grunner. Den sjenerte vil gjerne sosialisere, men synes det er vanskelig. Den introverte søker alenetid fordi den ønsker alenetid.

Introverte vil gjerne være alene, noen ganger. Selv om disse egenskapene burde passe bra på et universitet, kan de være vanskelig å godta i dagens samfunn.

Professor emeritus Svenn Torgersen har åpnet døren på kontoret sitt i Nydalen. Han liker best å ha den lukket for å jobbe konsentrert.

– De fleste mennesker har både introverte og ekstroverte trekk. Selv har jeg ofte likt å tenke at jeg er mer introvert, sier Torgersen, som gjennom sitt lange liv har spesialisert seg i personlighetspsykologi.

– Men jeg har måttet innse at jeg har like mye introverte og ekstroverte sider.

Da professoren holdt sin første forelesning på universitetet fikk han en uventet opplevelse.

– Jeg oppdaget – til min forferdelse – at jeg likte å stå der på scenen og snakke til alle studentene. Jeg likte det kjempegodt. Det passet ikke med mitt selvbilde, sier Torgersen og smiler.

– Det er jo så gøy å gjøre narr av ekstroverte.

Da amerikanske Susan Cain tidligere i år ga ut boken *Quiet: The Power of Introverts in a World That Can't Stop Talking*, ble den fort kjent som noe å la de introvertes kampbok.

I boken, som raskt ble en bestselger, påpeker Cain hvordan det å være introvert i dagens samfunn blir ansett som noe midt mellom en skuffelse og en sykdom. Hun argumenterer for hvordan vestlig kultur underverderer de introvertes egenskaper.

Blant annet har forskere funnet ut at, selv om de ikke har høyere intelligens enn andre, kan introverte behandle mer informasjon enn ekstroverte.

LIKER OPPMERKSOMHETEN: Psykologiprofessor Svenn Torgersen er både introvert og ekstrovert. Til sin store forargelse.

I en klassisk psykologisk studie målte forskere elektrisk aktivitet i hjernen hos introverte og ekstroverte – og fant at alle introverte hadde høyere nivå av hjerneaktivitet. Hjerneskanning viste videre at hos introverte er aktiviteten sentrert i frontallappen – som er ansvarlig for minnet, planlegging, beslutningsprosesser og problemløsning.

For å fordøye informasjonen jobber introverte altså best i rolige omgivelser, i samtaler med én og én, eller helt alene. En introvert som deltar i en større gruppe, kan derfor være helt stille, men samtidig veldig engasjert (hun reflekterer over det som blir sagt, tenker på det, venter på tur til å snakke) – og ender i dagens samfunn opp som en dårlig bidragsyter.

Cain påpeker det problematiske i at samfunnets viktigste institusjoner er designet for ekstroverte mennesketyper – det fører til en enorm sløsing av introvert talent, og dermed et stort tap av kunnskap.

– **I utgangspunktet** er det jo en fordel å være introvert på universitetet.

Torgersen minnes sine tidlige studiedager, festlige studiekamerater som «brukte tre timer på å komme seg fra kantinen til lelesalen» – studiekamerater som aldri kom seg til avsluttende eksamen.

– For den som skal inn på et krevende studieløp, er det en fordel å være komfortabel med å være alene over lang tid og tilegne seg stoff. Men det er klart, det finnes jo mennesker som er veldig ekstroverte, og som likevel klarer å gjøre det svært bra så lenge de er strukturerte nok, sier Torgersen.

– De forbauser meg.

Torgersen kjenner seg igjen i samfunnet som Cain skisserer.

– Mange steder utenfor universitetet er det nesten slik at folk får lønnspålegg for å være sosiale. Det er en trend i samfunnet at man skal belønne det ekstroverte, særlig der man selger varer og tjenester. Og etter at denne såkalte kvalitetsreformen ble innført, er det tilløp til at den samme trenden har nådd utdanningen.

Psykologiprofessoren er positiv til nyere

former for undervisning, men skjønner ikke hvorfor alt «skal være så sosialt hele tiden». Han har selv et barnebarn som nettopp har begynt på videregående skole i Oslo, hvor den første måneden i stor grad gikk med til sosiale aktiviteter.

– Det er klart, for de introverte blir sånt veldig slitsomt. De opplever det jo – med rette – som ganske meningsløst.

Tilbake i det lille seminarrommet har professoren heldigvis bestemt seg for å droppe hestekoer for denne gang. Men undervisningen er likevel fryktelig moderne.

Den påtvunget «frie diskusjon» stotrer frem og tilbake mellom deltakerne i rommet. Jeg inntar rollen som irritert introvert.

– Hva er empati? spør samtalepartneren der framme ved tavlen – som det aldri blir skrevet noe på. Åpne spørsmål er bra, tenker hun; empati må da være spennende og engasjerende, tenker hun.

Klart, det er jo alltid et par stykker som svarer. Hvorfor er det alltid slik at de som vil-

«Det er en veldig trend i samfunnet at man skal belønne det ekstroverte.» »

Svenn Torgersen, professor i psykologi

lig tar ordet i disse tilstelningene enten bare er opptatt av å fremvise sin egen fortrefelighet, eller er stakk dumme?

Etter en stund skjer det unngåelige, spørsmålene synker i vanskelighetsgrad etter hvor få som svarer. Her skal alle med, uansett pris. Til slutt ender vi opp med å bruke flere minutter på et spørsmål der svaret er «internett».

Jeg, den irriterte introverte, drømmer meg tilbake til forrige semester, til forrige seminarrekke, til den forrige professoren, til han som knapt så opp fra gulvet i løpet av sine endeløse enetaler. Jeg minnes forelesningene som fordret at jeg satte meg ned, holdt kjeft, åpnet ørene, og lyttet til en to timer lang tankerekke.

Fryktelig gammeldags. Aldri har jeg lært så mye.

oyvind.gallefoss@universitas.no

Kilder: Psychology Today og «Quiet: The Power of Introverts in a World that Can't Stop Talking» av Susan Cain.

Er du introvert?

Jo flere «sant» du svarer, jo mer introvert er du. Ved flest «usant»-svar defineres du som en ekstrovert.

» Jeg foretrekker én-til-én-kommunikasjon framfor større grupper.

SANT ☐USANT ☐

» Jeg foretrekker ofte å formulere meg skriftlig.

SANT ☐USANT ☐

» Jeg trives i mitt eget selskap.

SANT ☐USANT ☐

» Det føles som jeg bryr meg mindre om penger, status og berømmelse enn mange rundt meg.

SANT ☐USANT ☐

» Andre mener at jeg er en god lytter.

SANT ☐USANT ☐

» Jeg er ingen stor risikotaker.

SANT ☐USANT ☐

» Jeg liker arbeid jeg kan fordype meg i uten avbrytelser.

SANT ☐USANT ☐

» Jeg liker ikke small talk, men liker dypere samtaler om emner som betyr noe for meg.

SANT ☐USANT ☐

» Jeg foretrekker å feire bursdager med noen få venner eller familie.

SANT ☐USANT ☐

» Andre beskriver meg som lavmælt og mild.

SANT ☐USANT ☐

» Jeg liker ikke konflikter.

SANT ☐USANT ☐

» Jeg liker ikke å vise fram eller diskutere arbeidet mitt før det er helt ferdig.

SANT ☐USANT ☐

» Jeg får best resultater når jeg jobber alene.

SANT ☐USANT ☐

» Jeg pleier å tenke før jeg snakker.

SANT ☐USANT ☐

» Jeg føler meg sliten etter å ha vært på farten, selv om jeg har hatt det fint.

SANT ☐USANT ☐

» Jeg lar ofte telefonsamtaler gå videre til mobilsvar.

SANT ☐USANT ☐

» Jeg er ikke så glad i å mulitaske.

SANT ☐USANT ☐

» Jeg ville foretrukket en helg med absolutt ingen planer framfor en helg med mange planlagte aktiviteter.

SANT ☐USANT ☐

» Jeg har lett for å konsentrere meg.

SANT ☐USANT ☐

» I undervisningssammenheng foretrekker jeg forelesninger foran gruppearbeid.

SANT ☐USANT ☐

Når Hans Olav Lahlum fremstilles som klumsete, er det bare fordi det er umulig å få taket på en så sammensatt fyr i en håndvending.

PORTRETT

tekst: Agnes Klem foto: Skjalg Bøhmer Vold

LAHLUMS ANDRE ANSIKT

– **Ja. Jeg bare** satte fram litt potetgull sånn i tilfelle dere skulle få lyst på noe snacks. Også bare sier dere fra hvis dere trenger noe å drikke, ikke sant? Ellers er det ganske tomt i kjøleskapet. Det er rene håndklær på stolen der, og jeg har ryddet litt forsøksvis i dag, men som dere ser, så ja...jeg tenker som så at jeg har viktigere ting å drive med enn å holde det skinnende rent til enhver tid. Nå skal jeg bare stelle meg litt, så kan dere bare gjøre dere klare imens. Okei?

Hans Olav Lahlum lunter frem og tilbake i nerde-ungkarskåken sin på Gjøvik, mens han snakker for seg selv. Det er påfallende forsøksryddig: Støvete, men rensset for rask. Som om alt rotet er stappet inn i et skap, og kommer til å bli tatt frem igjen når besøket har forlatt åstedet. Faren bor i kjelleren, Lahlum har sin lille hule i annen etasje.

Det romsteres på badet, før Lahlum ramler inn igjen.

– Hvor vil du ha meg? Mellom dere? Sånn ja. Forresten, hvis du tar et bilde her, så har du bokhylla med alle bøkene jeg har gitt ut så langt. Hvis du trenger det.

De karakteristiske brillene, gummiantsiktet, tjafsete hår. Lahlum er en snål fyr. En veldig snål fyr. Han fniser og snakker knirkete. Han ser ut som en liten, søt frosk, vrir ansiktet og lukker øynene når han tenker, og han ramler av stoler. Han har to klokker («Da har jeg tjuefire timer på hver») og to mobiler. Dessuten har han et bokrådgi-verkorpss bestående nesten utelukkende av unge studiner. Selv mener Lahlum de kuriøse sidene hans har blitt hauset opp. Dette

«Jeg er en milsluker, en akademisk maratonløper. Jeg kan jobbe rimelig godt opptil ett døgn uten søvn.»

Hans Olav Lahlum, historiker, krimforfatter, biograf, fylkesleder i Oppland SV, sjakkspiller og foreleser.

intervjuet skal heller ikke handle om det. Det er nemlig så mye mer ved Hans Olav Lahlum, der han folder hendene i fanget, setter seg til rette og går rett på sak.

– Blindern? Altså, det største løftet i mitt liv, var å begynne på Blindern. Jeg hadde ikke en spesielt lykkelig barndom, så det var en åpenbaring å komme bort fra latterlige fag jeg ikke forsto poenget med på skolen. Dette var et sted du gikk fordi du ønsket å være der, for å lære fag du var interessert i å drive videre med.

Lahlum flytta fra Jektvik i Rødøy kommune, et lite høl oppe i Nordland et sted, til Gjøvik da han var seksten år. En understimulert, ung mann som tok videregående som privatist før han begynte på statsvitenskap og religionshistorie. Nå er han selvutnevnt venneperson og menneskefascineret. Den gang da var de andre studentene «medpasienter», og uten videre interesse.

– Jeg var nok ingen sosial student. Det er en meg-isk ting – jeg var der for å lese. Men jeg skrev sammendrag av pensum og forelesninger som jeg solgte til inntekt for en god sak før eksamen. Da ble jeg nok populær blant mine medpasienter. Men jeg var ikke der for å bli kjent med dem. Jeg blir overrasket over folk som bare faller over hverandre og blir venner.

Nå omtaler han vennene som det viktigste han har, og sin sosiale intelligens som et fortrinn. Lahlum har evnen til å snakke med personer på alle nivåer – femåringer som åttiåringer. Kanskje ikke så rart etter å ha gått så mange år uten nære venner.

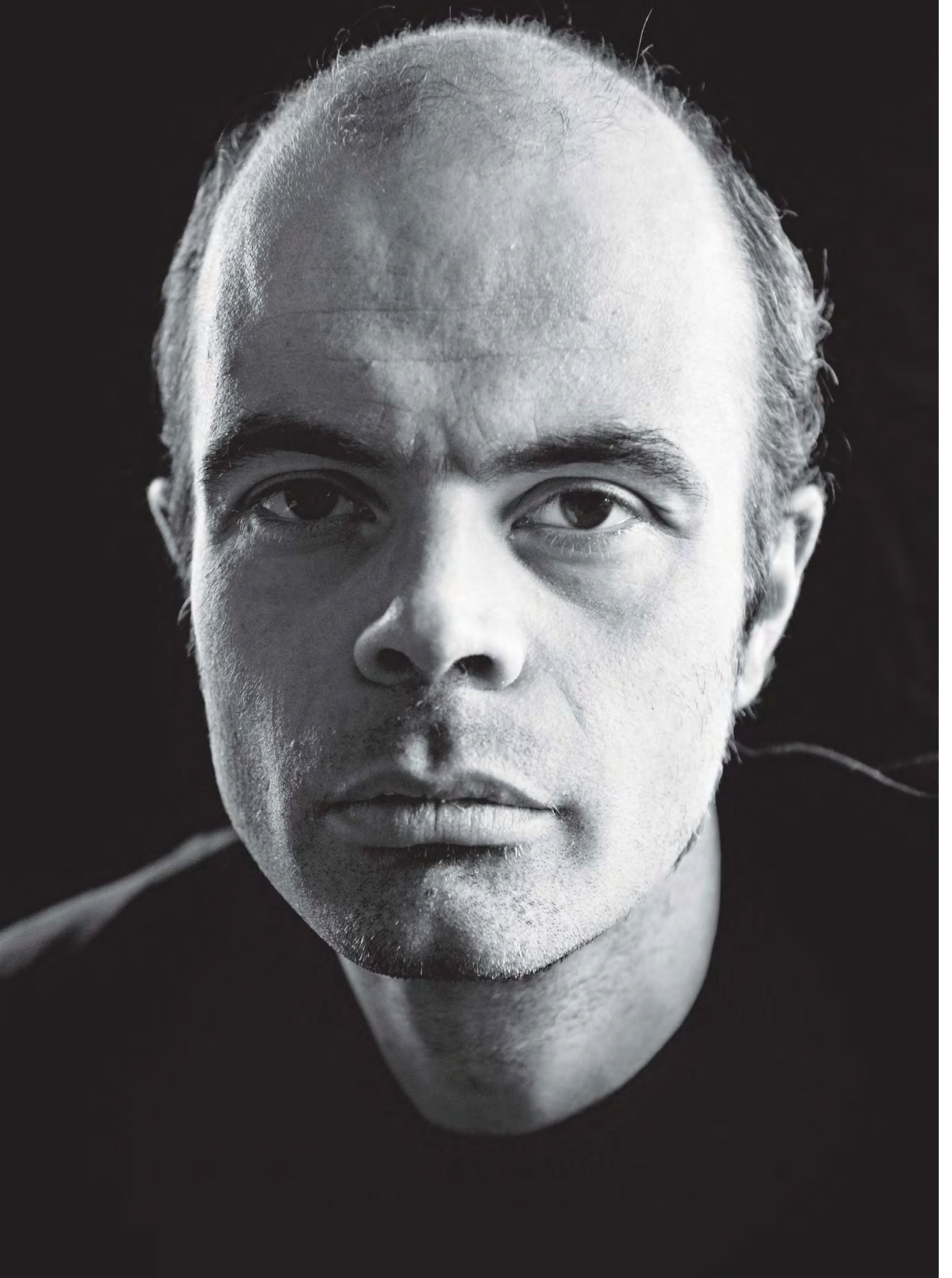
– På det sosiale planet lærer man mens man går. For meg begynte det med en interesse for menneskeskjebner på det teoretiske planet. Jeg var vel syv-åtte år da jeg begynte å lese biografier. Jeg hadde få likesinnede som barn, og det skapte en sosial avstand som varte lenge. Jeg levde mitt sosiale liv gjennom tv og lesing.

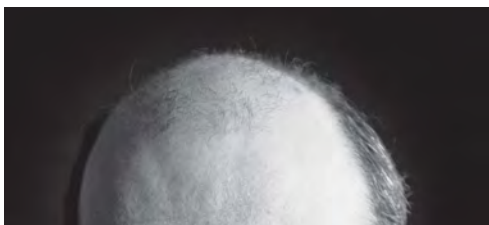
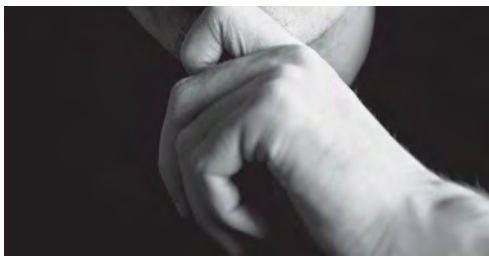
Med kjendisstatus kom selvtilliten, media-treningen og muligheten til å komme i kontakt med folk fra samme planet som han selv.

– Nå er jeg et tryggere menneske, jeg sprang ut da jeg fikk muligheten til å snakke med så mange ulike mennesker. Man endrer seg når man blir en offentlig person, altså, når du blir kjent igjen på flyet og berusede personer vil slå av en prat på toget. Å mestre slike situasjoner er sosial trening. Du kan velge å være distansert, bare skrive bøkene dine og ikke ta del i det offentlige, eller ta det som en positiv greie, en mulighet til å snakke med folk.

Lahlum tar inn spørsmålene som stilles, tenker så det knaker med lukkede øyne, du kan formerlig se maskineriet dra i gang, til han finner svaret og konkluderer fornøyd. Det som kommer ut, er alltid logisk og velformulert. Gjerne fulgt av et smil eller en liten kneggelatter. Og nettopp dette med venner har han tydeligvis tenkt mye på.

– Jeg har vokst opp nesten uten venner, derfor er vennedimensjonen viktig for meg. Men siden jeg bygget vennekretsen min såpass sent, har jeg fått dem ut fra interesse, ikke fordi vi møttes tilfeldig en gang på

«Jeg har aldri tatt noen IQ-test. Men hvis det fantes en forstå-mennesker-test? Den ville jeg kommet godt ut av.»

Hans Olav Lahlum

barneskolen. Det blir mer «gjensidig fascinasjon»-vennskap. Jeg har kanskje blitt selektiv, og det kan jo oppfattes som usympatisk. Men jeg er et utpreget vennemenneske, som liker å omgås ulike typer mennesker.

Hjemme hos Lahlum er to av veggene dekket av bokhyller som rekker til taket, og resten av de rundt 4000 bøkene hans er stablet rundt omkring i hauger. Han gidder ikke flytte til Oslo, for da måtte han jo ha drassa alle bøkene med seg. Dessuten har han løperunden sin rett utenfor døra.

– Jeg løper tre tusen om dagen og er i bedre form nå enn jeg noen gang har vært, konstaterer Lahlum mens han titter ut mellom gammelmødige gardiner, mot et søvning utebassengområde et steinkast unna Gjøvik sentrum.

Huset hans må ha sett kliss likt ut i hvert fall to tiår. To sittegrupper av slitne sofaer, et tebord med et stort sjakkbrett, to støvete pc'er på et arbeidsbord. Dette kunne vært huset til en ensom, inntørket akademiker, og det er ikke så mye som skulle falt seg annerledes i Lahlums liv før det hadde blitt nettopp det.

– Jeg var forberedt på å ende opp som lektor. Etter at jeg skrev hovedoppgaven min, var jeg veileder på Høyskolen i Lillehammer, gjesteforeleser, jobba med tillitsvern i SV og innen sjakken. Men etter studiene hadde jeg ambisjoner om å skrive bøker, stille spørsmål som det irriterte meg at ikke ble stilt og skrive om menneskeskjebner som ikke fikk nok oppmerksomhet i mine øyne.

Med tanke på det ikke så rent lite spesifikke temaet for hovedoppgaven «Viktige personskifter i Det Norske Arbeiderparti 1945–75: Fra Gerhardssens lukkede oligarki til Brattellis åpne organisasjonsdemokrati?», var biografien om en av Norges mindre kjente tidligere statsministre, Oscar Torp, intet dumt sted å starte.

Noen uker etter at Oscar Torp-biografien hadde kommet ut, ringte forlaget og fortalte at en Haakon Lie-biografi sto høyt på ønskelisten. Lie hadde tidligere uttalt at biografien hans kunne de skrive etter hans død, men de visste at Lahlum hadde intervjuet ham i forbindelse med masteroppgaven sin. Mannen var 101 år på det tidspunktet.

Lahlum var så nervøs før telefonsamtalen til Lie at han satt sammenkrøpet under skrivebordet sitt da han løftet røret. Etter en nervepirrende tenkepause lød det: «Jeg har lest Oscar Torp-biografien din, og jeg likte jo den. Så jeg klarer nok ikke å motstå fristelsen».

– Da tok det av som på en totrinnrakett. Først Haakon Lie-biografien – og så krimmen.

Livet til den snåle akademikeren var snudd på hodet, og han kom ikke til å angre på samtalen under skrivebordet. Idéen til sin første krimroman fikk han på toget hjem til Gjøvik, etter en samtale med en historieelev som skrev master om kvinneskjebner under andre verdenskrig. Plutselig begynte plottet å utforme seg i hodet hans, og da han var framme, ruget han på en fiks ferdig historisk krimroman.

– Det bor nok en liten kunstner i meg. Jeg skrev fagbøker i forlengelsen av studiene, og krimmen ble enda en forlengelse av historiefaget. Det beviser bare at vi kan bruke utdannelsen til flere rare ting som man ikke kunne før.

Resten er nettopp historie, og opptakten til en svært hektisk hverdag. Som «offentlig person», som han kaller det, kjendis om du vil, blir Lahlum hørt, og han får plass til hjertesakene sine. Det virker som han trives i rampe-lyset, og han er en diskré skrytepave og namedropper. Han balanserer en hårsbredd unna smertegrensa, men det hele er så uerfarent og søtt framstilt at det ikke gjør så mye. Det er som om han tenker: «Jøss, har jeg blitt kjendis, så kult».

Da kan man slippe unna med utsagn som:

– Jeg har spilt inn reklamefilm for Jernia med charter-Svein og Linni Meister. Kvalifiserte, kjente personer får mange forespørsler også om mindre relevante ting. Men «Det handler om å selge seg sjøl, og meg får du alltid på tilbud», som Svein pleier å si.

Dessuten mener han det trengs kvalifiserte stemmer i kjendis-Norge.

– Norge er et land med kjendisunderskudd. Det vil si, vi har overskudd av underkvalifiserte kjendiser og underskudd av kvalifiserte kjendiser. Samfunnsdebatten trenger noen med utdanning, med spisskompetanse, ulike stemmer. Og der har nok jeg et slags talent. Da jeg sendte inn kronikker til avisene før jeg ble kjent, kom de ikke på trykk. Nå ringer de meg oftere enn jeg ringer dem.

Han får forespørsler om å være med på alt fra *Dagsnytt atten* til *Skal vi danse*. Det handler om å markedsføre seg selv, om mediatrening, om å bidra til samfunnsdebatten, men også om en keitete mann som får bygget opp selvtilliten. Og det handler ikke minst om damer som tilnærmer seg med urent mel i posen.

– Det er et tveegget sverd. Du får en større kontaktflate, men folk har ulike agendaer. Jeg har for eksempel brent meg på kvinner som tar kontakt, men med andre ...

Lahlum stopper opp. Det der med damer er og blir noe mas, kjendis eller ikke.

Han prøver igjen:

– Når det blir sånn at noen føler noe for den andre ...

Best å bytte tema, inn på trygg grunn. Lahlum hopper over på en Facebook-anekdote.

– Altså, damer kontakter meg på Facebook for å informere meg om at de baker brød. Bare for å kunne si til mannen sin at de har chattet med meg. Sånne ting.

Selv om høy aktivitet på sosiale medier har sin slagside, er Lahlum ekstremt tilstedeværende på nettopp Facebook og Twitter. Han kvitrer til fåglarna sjunger om etterdønningene av 22. juli, om politidirektør Mælands avgang, om det amerikanske presidentvalget («Opp 04.00 i morgen tidlig for å være sikker på å få med Mitt Romneys landsmøtetale på direkten. Så løpe ned til toget 05.49 for å være sikker på at jeg rekker å få

Sjakkess: Som om ikke Hans Olav Lahlum har nok baller i lufta, er han i tillegg en røver i sjakk. «Jeg spilte to uavgjorte mot Magnus Carlsen. Men da var han veldig ung.» Beviset er klistra opp på stuedøra.

kommentert Romneys tale og situasjonen i presidentvalgkampen på ni-sendingen til TV2 Nyhetskanalen...») Og folk lytter og kommenterer til den store gullmedalje. Lahlum kan få de dølleste ting til å høres kjempestas ut. Akademiker med formidlingsevne og glød – det selger.

– Hvorfor jeg er en god formidler? Da legger vi til grunn at jeg er det. Det er fordi jeg ikke skyter over hodet på folk, men heller ikke under føttene på dem. Jeg prøver å treffe i hodehøyde. Jeg bruker lite fagterminologi eller fremmedord. Professorer som blir fornærmet av for enkle spørsmål i debatter, eller legger ut fem minutter lange resonnementer på tv – det går ikke. På tv må du få fram et budskap på tretti sekunder, komme til poenget.

Lahlum kaster om seg med anekdoter om alt fra Arne Scheies nær-døden-opplevelser, sitt eget voldsomme allergianfall på konfirmasjonsdagen, til artige passiarer mellom viktige skikkelser i amerikansk politikk.

– Jeg bruker anekdoter bevisst for at de som hører på ikke skal sovne. Ta for eksempel historien om Forbundskansler Adenauer, som svarte dette da barnebarnet hans meddelte at han ville bli forbundskansler en dag: Det kan du ikke, for vi kan ikke være det begge to. Den historien beskriver mannsveldet i europeisk politikk på den tiden. Studentene husker det på eksamen.

Historiker, krimforfatter, biograf, fylkesleder i Oppland SV, spiller i eliteserien i sjakk, foreleser, tillitsvern opp etter øra, samfunnsdebattant, kronikkskribent. Listen er lang, og døgnet har bare tjuefire timer. Lahlums døgn er like langt, men når han først interesserer seg, graver han i dybden. Sitter i timevis og glemmer både klokke én og to. Så lenge han synes det han driver med er kult.

– Jeg er en milsluker, en akademisk maratonløper. Jeg kan jobbe rimelig godt opptil ett døgn uten søvn. Dette testet jeg på et tidspunkt. Jeg tror det var tretti timer som var smertegrensa. Jeg har enorm arbeidskapasitet på det jeg synes er interessant, men er tilsvarende lat når det ikke er spennende. Det er masse ting du kunne satt meg i gang med uten at jeg hadde utvist særlig stor arbeidskapasitet. Hagearbeid for eksempel. Jeg hadde nok blitt fort ferdig, men bare fordi jeg var lei.

Når Lahlum etter denne fremstillingen høres ut som en robotlignende arbeidsmaskin, er det også nærliggende

de å tenke at han er over snittet intelligent. Det synes han er tøysete å snakke om.

– Jeg har flere rådgivere som er smartere enn meg på mange områder, men jeg har en intelligens som passer til det jeg driver med. Realfag kan jeg ingenting om. Jeg har ingen interesse for matematikk og teknikk. På samme måte er jeg interessert i sport, men totalt uinteressert i sykkel. Jeg er bred til å være så smal, for å si det sånn. Jeg har aldri tatt noen IQ-test. Men hvis det fantes en forstå-mennesker-test? Den ville jeg kommet godt ut av.

«Norge er et land med kjendisunderskudd. Det vil si, vi har overskudd av underkvalifiserte kjendiser og underskudd av kvalifiserte kjendiser.»

Hans Olav Lahlum

Det er nesten så den bisarre fremtoningen, bestående av en sliten blazer stappet ned i tilhørende småflekete dressbukser, en t-skjorte som har fått mye oppmerksomhet etter en tv-opptreden forrige uke («Det var en som kommenterte på Twitter at jeg hadde så kul Michael Jackson t-skjorte. Men det er Aung San Suu Kyi, altså. Som jeg forøvrig synes er mye kulere.»), mykner opp et bilde av en mann om fort kunne blitt ærefryktig. Men vimsete, det går han ikke med på.

– Det der skjønner jeg meg ikke på. Jeg er ikke vimsete i form av å være distré, men snarere totalt retningsblind. På den måten kan jeg fremstå vimsete, når jeg står og ser rundt meg og ikke aner hvor jeg skal.

Lahlum reiser seg, plukker ut *Presidentene* av bokhylla. En kronologisk gjennomgang av alle de amerikanske presidentene. Plutselig blir han minnet på de mindre

hyggelige sidene ved å være politisk samfunnsdebattant: Anklager på Twitter om at han er en unyttig synser. Lahlum blir provosert så stemmen hopper.

– Jeg kunne skrevet en lang liste over komplett unyttige ting, men å skrive bok om noen av verdenshistoriens mektigste menn og hvordan de påvirker verden? Nei vel? Er ikke det nyttig? Særlig når mange tusen leser den.

– I min oppvekst ga folk rundt meg velmenende råd om hvilke studier som ikke gir fast jobb. Men man må da brenne for det man driver med? Jeg taler gjerne de humanistiske fagenes sak, når folk snakker nedsettende om dem. Det er klart det er samfunnsnyttig: Det handler om menneskenes historie, og alt som skjer i denne verden koker ned til menneskene og hva de gjør og har gjort.

Lahlum er et menneske som gjør og har gjort mer enn de fleste. Han har overblikket. Både som problemløser i politikerrollen, som støtte når venner opplever kriser eller trenger hjelp, ja til og med som idrettssupporter.

– Jeg er en analytisk tenker av legning. For eksempel når jeg ser på fotball er jeg mer analytiker enn fan, irriterer meg over det kommentatorene ikke nevner.

– På samme måte har jeg analytiske følelser – jeg er et behersket, følelsesstrukturt menneske. Jeg lar meg ikke lett rive med, jeg bremser ned før den tid. Det er lenge siden jeg ble sint, sier han med et bredt smil.

Journalisten begynner å bli sulten, og Lahlum skjønner ikke båret, han har nemlig ingen sultfølelse, men føyer seg. («Sulten? Nå? Ja vel. Da gjør vi oss ferdige her, også går vi ned på Egon.») Før vi går, rekker vi å tenke, resonnerer og konkludere, smittet av Lahlums stil: Lahlum er uovertruffen blid, litt sær, kjent og selverklært samfunnsmessig viktig person. Når han fremstilles som en raring, er det bare fordi han ikke gidder å være noe annet, å kompromisse – livet er jo så kort.

Mens vi spiser, deler han hemmeligheten bak den upåklagelige optimismen:

– Jeg er nesten overoptimistisk, som en kontrast til barndommen. Jeg hadde aldri trodd at jeg skulle hatt det så bra, derfor har jeg høy frustrasjonssterkel. Også er det jo lettere å være optimist med noen millioner i banken.

agneskl@universitas.no

Å måtte ta opp fag fra videregående er ikke den største utfordringen man kan møte på veien til høyere utdanning.

REPORTASJE

tekst: Eirik Omvik foto: Patrick da Silva og Ketil Blom

FLUKTEN TIL UTDANNING

Høsten er i ferd med å feste grepet, og nok en gang vrir det av studenter på landets høyskoler og universiteter. De fleste av dem anser høyere utdanning som en selvfølge og noe alle kan ta, men for et fåtall stiller det seg annerledes. Dette fåtallet kom til Norge som asylsøkere, og de vet at utdanning ikke er alle forunt.

De Sun Painan kom til Norge som FN-flyktning fra Burma i 2006. I Asker startet han et nytt liv, og etter to dager begynte han på norskkurs. Seks år senere er han i gang med det andre året på en bachelorgrad i økonomi.

– Her lærer jeg noe nytt hver dag!
Han peker på hodet sitt og smiler.
– Det er wow, wow, wow!

– I Burma stiller man ikke spørsmål ved hvorfor ting er som de er. Man lærer seg ikke å tenke kritisk, og det er lite diskusjon og debatt. Vi lærte ingenting om samfunnet.

De Sun Painan sitter i leiligheten han deler med fem andre. På veggen henger et maleri av et norsk naturlandskap, ikke ulikt det skoglandskapet som omslutter Kongsberg, byen der han for tiden studerer.

Han gestikulerer ivrig når han snakker, og har mye å fortelle, både om oppveksten og hvordan det var å komme til Norge.

De Sun har opplevd mye i løpet av sitt korte liv. I Burma var det lite tid til lek. Hver dag stod han opp klokken fire om morgenen for å hente ris sammen med familien. Og da skolen var ferdig, ventet enda mer arbeid. Undervisningen på skolen bestod for det meste av pugging, og hvis elevene ikke betalte penger til skolen, kunne man bli slått med kjæpp av læreren foran hele klassen, for så å bli sendt hjem. Noe De Sun selv fikk oppleve.

– Av og til er jeg fortsatt sint på de gamle lærerne mine, men det er folkene over dem som har skylden. Jeg tror det har mye med kunnskapsmangel å gjøre. De vet ikke bedre.

Det er langt fra Burma til Asker. For De Sun varte reisen i over to år. Han forsøkte å reise til Malaysia, men ble pågrepet av politiet i Thailand. I fengselet orket han ikke spise på grunn av den intense avføringslukta, og han ble vitne til at jenter ble ført bort og voldtatt av politi og fengelsvakter. Etter fire uker i en overfylt fengselscelle ble De Sun sluppet fri nær grensen til Burma.

– Vi var ti stykker som ventet på en liten øy på at noen skulle ta oss med videre til Malaysia. Men vi måtte vente i lang tid. Om natta steg vannet rundt øya, slik at vi stod i vann til livet og var nødt til å klatre opp i trærne for å forsøke å holde oss tørre.

På øya fanget de små krabber som de gril-

SER LYSET: De Sun Painan sier han fortsatt befinner seg i et mørke, åtte år etter at han flyktet fra Burma, men at han står på hardt for å nå det han beskriver som lyset. Drømmen er å starte egen bedrift.

let. Etter tre dager var det ikke flere krabber igjen, og det var lite drikkevann. De fleste var i ferd med å miste håpet, men etter to uker kom det endelig noen som fraktet De Sun og de andre til Malaysia.

I Kuala Lumpur ventet lange arbeidsdager som snekker, og et liv i frykt for at politiet skulle be om å få se papirene.

– En gang vinket politiet på meg og ropte at jeg skulle komme bort. Jeg lot som ingenting og begynte å løpe. Da politiet til slutt tok meg igjen, holdt den ene politimannen opp en kule mellom fingrene.

Se Sun løfter hånden og kniper fingrene sammen, som om han holder en kule.

– Denne er til deg hvis du løper slik en gang til.

« Muligheten til å utdanne seg er det jeg liker best med Norge. Gjennom kunnskap kan jeg prøve å forstå hvorfor folk gjør som de gjør. »

De Sun Painan

Han senker hånden og lener seg tilbake i sofaen – der han neppe hadde sittet dersom politiet hadde bedt om å få se papirene hans den dagen.

For De Sun har kunnskap og utdanning vært en måte å takle det han har vært gjennom på.

– Muligheten til å utdanne seg er det jeg liker best med Norge. Gjennom kunnskap kan jeg prøve å forstå hvorfor folk gjør som de gjør.

– Verden er fylt av urettferdighet, og jeg må stå på hele tiden og gjøre mitt for å skape en bedre verden. Hvorfor er noen mennesker i verden fattige og noen rike? Det er på grunn av dårlig fordeling, og jeg tror kunnskap kan bidra til å skape en mer rettferdig fordeling.

FERSK STUDENT: Alamin Faris har funnet seg godt til rette i studentbyen på Kringsjå. Noen t-banestopp unna, på Blindern, har han startet førsteåret på utviklingsstudier.

– **Jeg forventet** flere høye bygninger og større byer.

Alamin Faris snakker om dagen han kom til Norge.

– Det var veldig kaldt, selv om det bare var september, og det hadde allerede kommet snø. Men jeg var veldig glad for å komme fram.

I kollektivleiligheten på Kringsjå byr han på pølser med ketchup, og etterpå serverer han kaffe på ekte studentvis – pulverkaffe. Alamin er fra Etiopia, og kom til Norge som asylsøker i 2008.

I høst har han startet på utviklingsstudier ved Universitetet i Oslo.

– Jeg har alltid hatt lyst til å studere utviklingsstudier, men visste ikke akkurat hva man kalte det. Da jeg så emnenavnet på nettet, visste jeg at det var dette jeg hadde lett etter. Jeg ønsker å engasjere meg i utviklings-

«Det var veldig kaldt, selv om det bare var september.»

Alamin Faris

arbeid, enten i hjemlandet mitt eller i andre u-land, og kan godt tenke meg å jobbe i FN, Norad eller for en privat bistandsorganisasjon.

Alamin klør seg i skjegget og spør om vi vil ha flere pølser. Utenfor vinduet kan vi skimte Norge, for anledningen kledd i grønt og grått. Grønt av trær, grått av overskyet himmel. Etiopia er visseilig langt unna.

Sammen med tvillingbroren var Alamin nummer to og tre i rekken av det som etter hvert er blitt 10 barn. Resten av familien befinner seg fortsatt i hjemlandet, med unntak av tvillingbroren, som også er kommet til Norge. Selv om lærerne var strenge, trivdes Alamin godt på skolen da han var barn. Etter grunnskolen flyttet han hjemmefra sammen med broren sin for å ta mer utdanning.

Karakterene fra videregående var så gode at de skaffet ham gratis mat, bopel og studie-plass ved Debub University i Awassa. Der tok

han en bachelorgrad i business management.

– Graden min er gyldig i Norge, og kvalifiserer til master. Jeg prøvde å skaffe meg arbeid med graden da jeg kom hit, men fikk til slutt jobb som renholder.

Alamin bestemte seg tidlig for å ta høyere utdanning da han kom til Norge. Året etter han fikk opphold, begynte han på norskkurs.

Han er full av lovord om det han har opplevd så langt på det nye studiet.

– Fadderuken var kjempemorsom, og jeg ble kjent med mange hyggelige folk. Fagene er interessante, og her om dagen hadde vi faktisk en foreleser som hadde utført feltarbeid i Etiopia.

Framtiden vil vise, men Alamin utelukker ikke at han vil reise tilbake til Etiopia, slik at han kan bidra til utviklingen i hjemlandet.

Men før den tid venter flere lærerike år på Blindern. ►

FRA KURDISTAN TIL ÅS: – Flukten var tøff, og den har påvirket min personlighet, men på en positiv måte, sier Balén Yousef. For tiden pløyer han ny mark på på Ås, der han i høst begynte på landskapsarkitektur.

Balén Yousef står i et klasserom på Universitetet for miljø- og biovitenskap i Ås, og viser fram en miniatyrmodell av Drottningparken i Stockholm. I går jobbet han og tre andre medstudenter til langt på kveld, og i dag kunne de dele resultatet med resten av klassen.

Balén går første året på landskapsarkitektur. Et studievalg han virker svært tilfreds med.

– Jeg får brukt mine kreative evner, samtidig som jeg lærer om arealplanlegging, arkeologi og annet spennende.

En skarp sensommersol sender sine stråler inn vinduet og lyser opp klasserommet. Med vennlig blick og stort engasjement forteller Balén om det gode sosiale miljøet på skolen og hvor gøy fadderuka var. Det er vanskelig å ikke bli imponert over hvor velformulert han er, med tanke på hvor kort tid han har bodd i Norge.

For omtrent fire år siden våknet Balén i en sykehusseng uten å ha noen som helst anelse om hvor han befant seg. Seks måneder tidligere hadde han sagt farvel til familie og venner i Kurdistan, og lagt ut på en reise som førte ham helt til Norge. Slutten av turen

husker han bare bruddstykker av, og Balén var psykisk og fysisk utmattet.

Likevel mener Balén at han ikke ville vært reisen foruten.

– Turen var tøff, og den har påvirket min personlighet, men på en positiv måte. Jeg gikk ti år på skole i Kurdistan og lærte masse der. På turen lærte jeg likevel mer enn alle skoleårene til sammen. Jeg ble nødt til å stole på meg selv, og jeg klarte å holde fast på kjærligheten til livet.

Da Irak-krigen brøt ut 2003, ble situasjonen kraftig forverret i Kurdistan. Skolene ble stengt i mange dager, og etter hvert innså Balén og foreldrene at han enten måtte reise utenlands for å satse videre på utdannelse der, eller bli værende sammen med venner og familie og begrave drømmen om høyere utdanning.

– Jeg er veldig takknemlig for at jeg har fått muligheten til å møte så mange forskjellige mennesker. Både på reisen og her i Norge.

Han arbeidet målrettet for å lære seg det nye språket. Han lyttet blant annet intenst til radio for å bli kjent med den norske uttalen, uten å forstå en døyt av det som ble sagt. Etter ni måneder hadde han bestått norskkurs, fått oppholdstillatelse, og tatt fatt på første

«Jeg elsker stillhet, og det finnes det masse av i Norge.»

Balén Yousef

skoledag på videregående skole.

Balén forteller at tryggheten i Norge har vært viktig.

– I Kurdistan var det vanskelig å ta til seg ny kunnskap, for man visste ikke hva som kom til å skje de neste fem minuttene.

– I tillegg er kulturen slik at man er sammen med familie og venner 90 prosent av tiden, mens man er for seg selv kun ti prosent av tiden. I Norge er det mer 50–50, og det passer meg bra.

Han har svaret klart når han blir spurt om hva han liker best med Norge.

– Stillhet. Jeg elsker stillheten i dette landet.

Balén stirrer ut av vinduet. Han har rett, det er stille her. Fuglekviser og en svak motordur fra Drøbaksveien er de eneste lydene som trenger inn i klasserommet denne ettermiddagen. Her skal han tilbringe mye tid de neste fem årene.

– Noen synes kanskje det er trist og deprimerende, men når jeg skal gjøre lekser, tenke eller lese, er stillhet helt perfekt. Og stillhet finnes det masse av i Norge.

LIVLIG I LAWOOEN

PUBTESTEN

tekst: Eivind Eide Skaufjord foto: Hans Dalane-Hval

BI-gutta sjekker ikke i flokk,
de sjekker opp flokker.

Vi er nerdene som møter opp på festen altfor tidlig. En av arrangørene forteller oss at å møte opp klokka ni, er helt bak mål. BIs studentkroer åpner tidligst klokka ti, og moroa begynner ikke for alvor før i elleve-tida, må vite. BI-studentene trenger nemlig god tid hjemme før de skal ut.

Vi befinner oss i et romslig og fjongt innredet lokale med baren plassert i sentrum. Gamle Onkel Donald, for de som kjenner til det. Stedet er delt i to: En hoveddel med bord, båser – og loun-ger – og et naborom med dansegulv og enda en bar. Torsdag kveld på Lawo er dagen for BIs studentkro. Arrangørene hevder at de ønsker seg studenter fra andre studieplasser også, men disse må betale dyrt i døra.

I den ene enden av lokalet får vi øye på en hems. Dette er VIP-loungen, blir vi fortalt. Den er reservert pamper fra SBIO, BIs studentforening. På avstand kan vi observere flere prominente karakterer med ymse studentverv som har funnet seg godt til rette i hemsen. Der vil vi inn.

Stilen på klientellet er som forventet: Gutta har dyre skjorter, raffe sleiker og barberer seg tydeligvis ofte. Mens jentene svinser rundt i kort-korte skjørt og har langt blondt hår.

Finnes det noen brunetter her i det hele tatt?

En ung gutt i dypt utringet, hvit t-skjorte reiser seg og begynner å chante noe vi bare må anta er BI-nasjonalsangen. Den går omtrent slik: «Vi! Er BI! Vi! Vi! Er BI! BI!». Klapp urytmisk og gjenta 50 ganger.

Stemningen er klart stigende og lokalet fylles av blide og – naturligvis – velkledde folk.

Mens to venninner på bordet ved siden av oss aner fred og ingen fare, dukker det opp en type med vannkjemmet hår og marineblå blazer. Han slår seg ned, introduserer seg, og drøyer ikke lenge med å fortelle at familien hans har en gård på Nesodden «som dere kanskje har hørt om». Den produserer økologiske pølser. Han har verken problemer eller skrupler med å sjekke opp begge jentene samtidig.

Straks får vi øye på en tilsvarende seanse ved et annet bord. En ny helt – med enda større baller – dukker opp. Han går løs på tre jenter av gangen.

Er det slik det gjøres på BI?

Etter hvert som kvelden forløper, øker intensiteten og volumet på musikken. Bøtter med sjampis materialiserer seg, det viftes med stettglass og det shottes. «Vasking» er nok foreløpig uaktuelt på studielån, men bobler skal det pokkern meg være, uansett! Om noen år, når de har fått toppjobbene sine, skal de gjenta dette, bare ganger tusen, på Aker Brygge, Solli Plass eller, hvis det går skikkelig bra, på Stureplan.

BI-kroen drar et publikum som vanligvis ikke er undertegnedes «crowd», men det er et bra og ryddig arrangement, med trøkk og god stemning, i et passende lokale. Det blir aldri noe VIP-hems på oss, men drømmen lever videre for de som foreløpig ikke er så privilegerte, men som tenker seg tilbake neste torsdag.

universitas@universitas.no

HOMOGE NT: Finnes det noen mørkhårede jenter her i det hele tatt?

Vår vurdering: LaWo

Steming: ★★★★★

Litt rart at BI-studentene begynner festen så sent – skal de ikke på skolen på fredag? Men når det omsider løsner, svinger det bra.

Sjekking: ★★★★★

En gullgrube om du lar skam og redsel for å bli avvist ligge hjemme.

Lokale: ★★★★★

Stort sett elegant og forseggjort, men tacky toalett.

Tidligere testet:

■ **Uglebo:** Upretensiøs brun kjeller

■ **Glassbaren:** Psykotisk kjederøyking og den gode samtale

■ **Frokostkjelleren:** 90-tallsfest og sjek-kemarked Bangkok-style

■ **Anestesian:** Fritidsklubb, bare med pils

■ **Akers mek:** Som en Steinerskole-klassefest ut i de sene timer

■ **Studenten pub:** Ungdomsklubb uten dansegulv

■ **SHNAS:** Aldersapartheid og alkoholisme

■ **U1:** Prestasjonsangst og allsang

■ **Amatøren:** Folketomt, nitrist og internasjonale sjekkereplikker

■ **Escape:** Papp-øl, klineforbud og oppblåsable pingviner

■ **Kjeller'n:** Fjøsfe st i kjipt lokale

■ **Puben:** Jævla midlertidig

■ **Hvelvet:** Vi er markedsført og solgt!

■ **Rf-kjelleren:** Godt, billig og eksploderende (!) øl i vellykka studentpub

■ **NITH-puben:** Nitrist, flombelyst kantine på Bussterminalen

■ **Klubb Vulkan:** Stekende sveisefyll i store, men klamme lokaler

MAGASINQUIZ

av: Øyvind Bosnes Engen

Stillhet

1. Hvem skrev boken *Quiet. The Power of Introverts in a World That Can't Stop Talking*
2. Hva heter «komponisten» bak «musikkstykket» 4'33», som består av fire og et halvt minutt stillhet?
3. Israel fikk avslag fra IOC da de ba om ett minutt stillhet under årets åpningsseremoni i London-OL. Hva ville israelerne markere?
4. Hvilken rapper ga ut låten «Mitt stille vann» i 2006?
5. Hva er originaltittelen til filmen *Natte-svermeren* (1991)?

1. Susan Cain
2. John Cage
3. At det er 40 år siden massakren av israelske utøvere under OL i München.
4. Diaz
5. *The Silence of the Lambs*

Asyl

1. Fra hvilket land kommer foreldrene til Nathan Eshete, syvåringen som ble de norske «asylbarnas» ansikt utad?
2. Hva heter avtalen som tillater EØS-medlemmer å sende asylsøkere tilbake til landet der de først søkte asyl?
3. Hvor i Oslo ligger utestedet Asyllet?
4. Hvilket NRK-program var dramaserien *Asyllet* en del av på 1990-tallet?
5. Hva heter de to programleiderne for radioprogrammet *Bluesasyllet*?

1. Etiopia
2. Dublin-konsensjonen
3. På Grønland
4. Midt i smørøyet
5. Knut Borge og Knut Reierstrud

Biografier

Om hvem handler biografiene:

1. *Historien, mytene, mennesket* (2009) av Hans Olav Lahlum?
2. *Den ukjente historien* (2005) av Jung Chang og Jon Halliday?
3. *Født til frihet* (2010) av Tore Rem?
4. *Dikter og villstyring* (2008) av Else Færden?
5. *Svermeren* (2003) og *Erobreren* (2004) av Ingar Sletten Kolloen?

1. Haakon Lie
2. Mao Tse Tung
3. Jens Bjørneboe
4. Henrik Wergeland
5. Knut Hamsun

Finans

1. Hva heter den New York-baserte finansavisen som er USAs største avis?
2. Og hva heter dens britiske motstykke?
3. Hvor høy er styringsrenten fra Norges bank for øyeblikket?
4. Hva heter Bjørn Olav Nordahls spenningsroman om den norske finansbransjen?
5. Hva skiller Onkel Skrues og Gulbrand Gråsteins formue ifølge Carl Barks-historien «Onkel Skrue får en konkur-rent»?

1. Wall Street Journal
2. Financial Times
3. 1,5 prosent
4. Skygøeland
5. Ti centimeter med hyssing

debattredaktør: **Thorbjørn K. Borlaug**
t.k.borlaug@universitas.no 413 13 690

Kronikk: **3500 tegn**

Leserinlegg: **maks 2000 tegn**

Replikk: **800 tegn**

Sendes til: **universitas@universitas.no**

Frist: **fredag klokka 15**

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

DEBATT

NETTDEBATT

Si din mening på universitas.no

Journalistutdanning

« Er det egentlig noen som i dag kan forvente å få en fast jobb etter endte studier? Eller i det hele tatt noen gang før de er minst 35 år? Fast jobb, eie egen bolig hvor senga, kjøkkenet og stua er i et og samme rommet er noe de som kom før vår generasjon kunne unne seg. De som ikke trakk opp stigen. Dagens ungdom lever i et land som flommer over av penger og på ramme alvor snakker om å la de unge bo i containere fordi enhver boligbygging vil senke boligprisene og rikdommen til de eldste.

Jens Hobson

Som svar på spørsmålet over: JA, det er ikke noe problem å få fast jobb i Norge. Alle jeg kjenner har fast jobb, og de fleste har kjøpt seg bolig (noen av de single leier ennå, mens de leter etter bolig som oppfyller kravene deres).

At mange studerer fag som det ikke er et marked for, bør være den som studerer sitt problem. De fleste bør forstå at det ikke er bruk for alle som tar statvitenskapsutdanningse ol. i Norge. Det samme kan sies om journalister.

MSc Tech

Som svar til Mr. Hobson: Ja, mange kan forvente seg å få fast jobb etter endte studier – eksempelvis førskolelærere.

Jeg er sitert i denne saken, men journalisten virker ikke å ha fått med seg det jeg anså som det viktigste å ta med seg. Dersom man som ung mediespire klarer å vende blikket bort fra de tradisjonelle formene for avis, og tenker i retning det flermediale markedet er

jobbmulighetene store. Flere og flere satser på nettbrett, smarttelefoner, nett-TV osv. VG's studiosendinger på nett-TV er etter mitt syn noe av det mest spennende som foregår i medie verden per dags dato.

Man må slå fra seg tanken om tradisjonell avis trykket svart på hvitt. Det er nettet som er framtiden.

Sverre N-S

Hentet fra debatten til nyhetssaken «Avskutt gir jobbtorke»

Boliggaranti

« This is not fair. Every one knows that it is extremely difficult, if not impossible, to rent a room or house in Oslo for foreigners. Norwegians don't like to rent accommodation to people with Asian and African backgrounds. Surely next year the amount of international students in Oslo will decrease significantly. It is so sad to see that European people and countries are becoming politically conservative.

Mehdi

Selvsagt ønsker vi flere studentboliger – hvem gjør vel ikke det? Dette handler imidlertid mer om hva man gjør med de boligene man har per i dag, enn hva man gjerne ville gjort dersom man hadde x antall boliger. Ønsketekning hjelper ikke de mange tusen norske studentene som står i boligkø her i byen. Det gjør derimot en fullstendig fjerning av fortrinnsretten for internasjonale studenter.

UiO-student

Hentet fra debatten til nyhetssaken «Fjerner boliggarantien for internasjonale studenter»

«Selvsagt ønsker vi flere studentboliger – hvem gjør vel ikke det?»

UiO-student

LESERNES MELDINGER

Send sms til 925 68 716

« Til dama med grønn hatt: Hvor kjøpte du den? Den ser jo fantastisk ut. Sånn vil jeg ha. Motebevisst

« I'm singing in the rain. Doris Day

« Hvor på Blindern får en den beste kolaen? Preben

« Jippi, jeg satte ny rekord i oppstart av dinosaurdata-maskiner på BI. Brukte kun 8 min 32 sek, mot vanligvis 8,46 sek. Tipper at UiO ikke slår den. Drittlei

« Kan SiO være så snill å spandere ett smilekurs på de kantineansatte? På forhånd tusen takk. Sulten studine

« Jippi! Vi har en munnpunder på Helga Eng's hus! Anonym

« Ensom rytter søker unge gutter i alderen 19–24. Roy

« Din melding her. red

Ikke de internasjonale studentenes ansvar

BOLIGPOLITIKK

Espen Mikkelsen, Styreleder
Erasmus Student Network UiO

Erasmus Student Network UiO er en ikke-politisk studentorganisasjon som jobber for internasjonale studenter og deres sosiale og praktiske integrasjon. Vi er også opptatte av deres behov og rettigheter, og tilgang til studentbolig er en av disse.

Vi mener det er trist at denne saken dukker opp i internasjonaliseringsåret 2012, men samtidig vil det kanskje komme noe positivt ut av den.

Når knappe samfunnsressurser skal utdeles er det alltid diskusjon hvordan disse skal fordeles. Det er riktignok ikke snakk om at alle internasjonale studenter mister boliggarantien, «bare» de 5% som ikke inngår i avtalene SiO har med utdanningsinstitusjonene.

Disse 5% står nå altså likt med norske studenter fra utenbys.

Det er mange gode argumenter for at norske studenter utenbys burde prioriteres likt med inter-

nasjonale studenter, for begge kommer til en ny by uten muligheter til å bo hjemme, men likevel er ikke situasjonen likt for disse gruppene.

Norge, og Oslo, er dyrt å bo i, spesielt med tanke på leieprisene vi har i Oslo for tiden. Internasjonale studenter kommer ofte fra land med lavere inntekter og levekostnader enn Norge, noe som gjør Norge til et dyrt land å bo i. Det er også en språkbarriere ved at engelsk ikke er førstespråket i Norge, noe som gjør det vanskelig for studentene å navigere på boligmarkedet. Når det i tillegg er praktisk talt umulig å gå på visning, og det faktum at mange utleiende foretrekker norske studenter, fremfor de med asiatisk og afrikansk bakgrunn (som da i tillegg ikke kommer fra Norge), er dette en barriere og et stressmoment som kommer i tillegg til de andre utfordringene man står overfor som ny student i et fremmed land.

Riktignok studerer de internasjonale studentene «gratis» ved universitetet, og de har selv valgt å komme til en by med skyhøye bokostnader, men ansvaret burde ikke legges på disse studentene.

Når Univeristetet har bestemt seg for å ta imot internasjonale studenter, så burde de også sørge for at de har et sted å bo.

Hvorfor vi er for å legge ned petroleumsforskning på UiO

INSTITUSJONSANSVAR

Amanda Schei og Ingrid Keenan, Liberal liste

Det er en sterk konsensus i Studentparlamentet ved UiO om at miljøsaken er svært viktig; også i studentsaker. På Handlingsplansseminaret 24.-25. august vedtok Studentparlamentet mer politikk som omfatter miljø, blant annet at «grønn forskning skal prioriteres ved tildelinger av forskningsmidler og forskningsprosjekter» og «UiO skal ikke drive med forskning som øker eller forlenger petroleumsutvinning».

Den siste tilleggssætningen ble heftig debattert. Har egentlig Studentparlamentet grunnlag for å mene noe om hva det skal forskes på ved UiO, og er det ikke bedre å utvide kunnskapen om dette feltet og hvordan man kan gjøre oljeutvinning mer miljøvennlig? Vil vi ikke at UiO skal være ledende innenfor alle forskningsområder? Er det slik olje- og energiminister Ola Borten Moe en gang uttalte, at «dersom vi skal opprettholde vårt høye nivå på norsk sokkel når det gjelder helse, miljø og sikkerhet, trengs det mer forskning, ikke mindre?»

Nei, vi tror ikke det. Statoil har en egeninteresse i at UiO driver med petroleumsforskning; de ønsker

at Norge skal pumpe opp mer olje. Forskning på petroleum betyr i praksis forlenging av petroleumsvirksomhet. Verden har alt funnet langt mer olje enn klimaet tåler og Statoil sine fremtidsvisjoner er ikke forenelige med norske klimamål. Ved å støtte petroleumsforskning støtter man en uetisk bransje.

Dette er likevel ikke en enkel sak. To viktige hensyn blir stilt opp mot hverandre; hensynet til miljø og hensynet til forskning. Vi mener i utgangspunktet at det er viktig at man ved UiO forsker på de store områdene som påvirker det norske samfunn. Forskning handler om å finne ny viten og øke kunnskapen om et felt. Det er mange interesser som blir påvirket om man skulle bestemme seg for å kutte ut petroleumsforskning.

Liberal liste mener miljøsaken er vår tids viktigste politiske sak, og vi gikk til valg på at vi ønsker et grønnere UiO. Dette er noe vi står ved. Om man skal få til en grunnleggende overgang fra ufornybar til fornybar energi trenger man å ta modige, radikale grep. Det er viktig at studenter tar tydelige standpunkt og sender signaler til de som skal utforme Norges fremtidige miljøpolitikk. Derfor sier vi JA til miljø, og NEI til petroleumsforskning ved UiO!

Vil vi ha tålmodige tillitsvalgte?

KJØNNSKVOTERING

Gabrielle Legrand Gjerdset, leder i Venstre-alliansen og Solveig Figenschou, nestleder i Venstrealliansen

I helgen møttes Studentparlamentet ved Univeristet i Oslo for å vedta politikken som skal være førende for universitetets høyeste organ for studenter det kommende året. Det mest overraskende som skjedde, var kanskje at de tillitsvalgte valgte å gå tilbake på likestillingspolitikken fra tidligere år. De siste to årene har Studentparlamentet gått inn for radikal kjønnskvotering til professorstillinger, men årets parlament sa seg fornøyd med UiOs 26

prosent andel av kvinnelige professorer, og gikk inn for moderat kjønnskvotering. Det er synd, for moderat kvotering fører ikke nødvendigvis til at man ansetter flere kvinner. Moderat kvotering forutsetter nemlig at man har to kandidater som stiller helt likt – og når skjer egentlig det? Radikal kvotering gjør at den best kvalifiserte kvinnen, som når tilsettingskravene, får jobben. Det er et viktig midlertidig tiltak for å utjevne den skjeve kjønnsbalansen som har stått på stedet hvil i 30 år. Å argumentere mot radikal kvotering (eller reell kvotering, om du vil), er å anta at menn alltid er bedre kvalifisert enn kvinner. Det premisset er Venstrealliansen, som stemte for radikal kjønnskvotering, uenig i.

Svartmaling av jusstudiet

UNIVERSITAS

Vilde Stuvøy Heggen,
jusstudent.

Universitas' artikkel av 22.08 gir et misvisende bilde av miljøet på jusstudiet. Fremstillingen av karakterpresset er det mye sant i, men jusstudentene portretteres som en parodi på seg selv.

Det skal ikke stikkes under en stol at det er mer karakterpress på jusstudiet enn det er på mange andre studier, slik det også fremgår av studien det vises til.

Det kan være mange grunner til det. For det første er det høyt snitt for å komme inn. For det andre blir vi på alle sponsede forelesninger minnet om hvilke karakterer vi trenger for å bli vurdert av advokatfirmaene.

Noe av karakterpresset har kanskje å gjøre med studentenes forventninger. Akkurat som statsviterne etter hvert finner ut at det ikke er plass til alle på Aspirantkurset og litteraturstudentene finner ut at det ikke er så lett å bli forfattere oppdager juristene at man ikke bare kan spasere rett

inn i Lovavdelingen etter endt studium. Dette kan bøtes på ved at fakultetet er mer bevisst på å informere juristene om hva som venter i arbeidslivet – 89% av jusstudentene får tross alt relevant jobb etter endte studier.

Det som spriker i Universitas' artikkel og som mangler bevisføring er fremstillingen av jusstudentene som sleipinger som holder kunnskapen for seg selv, tyr til juks for å få en fordel på eksamen, fryser ut medstudenter som ikke klarer brasene og som jakter ned jusstudenter med «stamtavle». Dokumentasjonen på dette er basert på tredjehåndstrykker, men blir framstilt som vanlig adferd «studentene imellom». Dette er en parodi på jusstudentene. Etter to år på jussen har jeg og bekjente fortsatt til gode å møte noen slike. Tvert i mot har jeg truffet over gjennomsnittet engasjerte og faginteresserte studenter som gir råd og tips til de som ikke klarer seg på eksamen. Dermed ender vi dermed opp med spørsmålet: kjenner jeg flere jusstudenter enn Universitas? Uvisst, men avisen burde ha bedre grunnlag for å henge ut en gruppe studenter i offentligheten og konstatere at det er en «ukultur på jussen».

Manglende kunnskaper på allmøte for statsvitenskap

KUNNSKAPSHULL

Geir Storli Jensen,
fersk masterstudent i
statsvitenskap.

På det nylig avholdte allmøtet for statsvitenskapsstudentene opplevde jeg et overraskende stort engasjement, men også flere overraskende kunnskapshuller. Det neppe ofte man opplever valgtaler, tilløp til debatt mellom kandidater og kampvotering på allmøter på Blindern. Samtidig viste de frammøtte studentene allerede ved gjennomgangen av regnskapet manglende kunnskaper til å underbygge dette engasjementet. Regnskapet ble godkjent uten spørsmål, selv om det manglet noe så grunnleggende som en inntektsside, og regnet resultat som avvik fra budsjett heller enn avvik fra faktiske inntekter. Det er vanskelig å si om dette viser en manglende forståelse for, eller bare en manglende interesse for økonomi. Men når det gjelder valgprosedyrer og prosedyrer for endring av vedtekter er det er neppe noen annen forsamling man kunne hatt større forventninger til. Likevel utviste både studenter og fagutvalg en imponerende evne

til å overse enkle prinsipper fra pensum i innføringsemmet i politisk teori.

Først forsøkte man å endre vedtekter for valget av nytt fagutvalg – underveis i avstemningsprosessen! Det er et velkjent prinsipp at vedtektsendringer først bør tre i kraft etter møtet der de endres, dette kan sees på som den enkleste formen for tiltak for å hindre det til enhver tid oppmøtte flertallets tyranni. Deretter sleit man også med valgprosedyrer. Studentparlamentsvalgenes uforståelige system er ingenting mot det kaoset av sykliske preferanser og taktisk stemmegiving som ville oppstått dersom man ikke av rent praktiske grunner hadde kommet til fornuften og gått for en enklere (og bedre) variant enn den først foreslåtte.

Disse observasjonene er høyst anekdotiske og derfor vil jeg bare driste meg til å utlede noen hypoteser. Er det slik at dagens studenter ikke har den kvaliteten en burde forvente? Eller er det den innsparingssvekkede og virkelighetsferne undervisningen på instituttet som gjør at studentene ikke er i stand til å se sammenheng mellom teori og praksis?

NORSK
TEKNISK
MUSEUM

PROGRAM: ÅPNING AV UTSTILLINGEN: **RIKS**
- SAMTALE I FIN FORM LO-FI HØYTTALERBYGGING
FJORDEN BABY! STAND UP - CHRISTER TORJUSSEN
MICHELLE TERAN - LECTURE PERFORMANCE **KJEMISHOW** OMVISNINGER
KABELAKTIG BLIR FABELAKTIG WORKSHOP VED MONA STRAND
PUB QUIZ TELEFONKLENODIER **SÅPEBOBLES** **SHOW DJ**

torsdag 6. september
kl 19-23 (18 år) kr 50/100 Øl- og vinservering
Telemuseet og Teknisk Museum, Kjelsåsveien 143
www.telemuseet.no

kulturredaktør: **Guro Havro Bjørnstad**
gurohb@universitas.no 994 74 582

reportasjeredaktør: **Agnes Klem**
agnes.klem@universitas.no 952 20 554

KULTUR

Gode tv-seriar skuldast utvikling

TV: Ein mangeårig utvikling har gjort tv-seriar smalare og meir målretta, og derfor også betre, meiner forskarar. Dei siste 30 åra har tv-serien vore i ei utvikling som no kuliminerer i mange seriar med høg kvalitet. Det skriv forskning.no. Brian Petersen, doktorgradsstipendiat på Institut for medier, erkendelse og formidling på Københavns Universitet har skrive ei oppgåve med tema tv-seriar.

– Denne bølga av nisjeseriar av høg kvalitet byrja allereie på 1980-talet, og så braut den sporadisk gjennom med seriar som *Twin Peaks* og *Presidenten*. No har kvalitetstradisjonen for alvor bitt seg fast, meiner han.

Petersen har også funne at ein kan finna eit skifte i korleis ein ser på tv-seriar. Før vart det sett på som lågkultur, mens det no vert sett på som høgkulturelt.

Noregs fyrste studium i filmmusikk-komposisjon

NYTT STUDIUM: Denne veka opna Noregs fyrste studium i filmmusikk-komposisjon ved Høgskolen i Lillehammer, melder hil.no. Den fyrste utreiinga om eit studium i filmmusikk-komposisjon vart skrive i 2000, men det er ikkje før no at eit slikt studie er ein realitet.

– Me skal skapa noko nytt sa-

man, kanskje noko så flott som ein ny tradisjon, sa Halldor Krogh på opninga av det nye studiet.

HiL presiserer at dette ikkje er ei komponistutdanning, avdi alle studentane allereie er komponistar. Studiet er tilrettelagt for at studentar skal kunne få spisskompetanse mot tv- og filmmediet.

FOTO: COMAGES OF MONEY

Flaks betyr meir enn dugleik i poker

SPEL: Pokerspelarar overvurderer kor mykje ferdigheiter har å seie rundt pokerbordet, viser ein ny rapport. Det skriv forskning.no. Professor ved universitetet i Bremen, Gerhard Meyer, meiner å kunna visa at flaks er den viktigaste faktoren i spelet, ikkje kor dyktig ein spelar er. Professoren fekk med seg 300 pokerspelarar som vart delt inn i to grupper – «ekspertar» og «gjennomsnittlege». Korta dei fekk utdelt

var ikke tilfeldige, der dei fekk gode og dårlege hender om kvarandre. Resultatet vart at ekspertspelarane tapte minst pengar på dei dårlege hendene, men dei gjorde det ikkje betre på middels hender. Dei dårlegaste spelarane gjorde det best på gode hender.

– Resultatene viser at poker – i hvert fall under visse forhold – bør bli betteikna som et spel basert på tilfeldigheter, konkluderer Meyer.

Kvinner ser annleis enn menn

SYN: Det visuelle senteret fungerer ulikt hjå kvinner og menn, viser ei ny forskning. Amerikanske forskarar fann at menn har større sensitivitet til detaljar og raske bevegelser, mens kvinner er betre til å skilja fargar frå kvarandre. Det

skriv forskning.no. Forskinga viste at menn krever lengre bølgelengde for å oppleve samme fargetone som kvinner, men at menn er betre i stand til å skilja fleire rasktskiftande bilder enn kvinner.

Under beltestede

Norske Tord Løvdal skal gjere *Fifty Shades of Grey* tilgjengeleg på verdas største bokmarknad. Kinesarane er allereie er godt kjende med sexlitteratur.

LITTERATUR
tekst: Cathrine Ekehaug
foto: Hans Dalane-Hval

– Det har vorte litt fleire vakne timar enn eg vanlegvis har, seier Tord Løvdal og gnir seg i auga. Han har det travelt om dagen, 26-åringen frå Trondheim.

Saman med sin kinesiske kjærast, Mao Lu, har han nemleg fått i oppdrag å omsette salssuksessen «*Fifty Shades of Grey*» til kinesisk.

– Eg er glad eg har med meg ein kinesar, eg hadde aldri turt dette aleine. Det er klart at dette er ein fantastisk moglegheit, eg hadde ikkje fått denne jobben her heime. Den kinesiske marknaden er ikkje metta på gode omsetjarar, og dei krev ikkje utdanning på same måte som ein gjer i Noreg, fortel Løvdal.

Bachelor i Kinesisk med Kina-studier, samt eitt ekstra år med

språkundervisning i Kina, gjer han betre rusta enn monge andre som omset til kinesisk. Han legg til at han ikkje akkurat blir rik av dette, og at det snarare er andre aspekt som motiverer.

– Det blir jo litt stas å få namnet mitt på trykk, men eg veit ikkje om eg får det i latinske bokstavar, då, seier han.

Jobben fekk dei gjennom faren til Mao Lu. Han har sjølv drive med omsetjing, og har mange vener og kontaktar i forlagsbransjen. Mao Lu har tidlegare omsett mindre verk til kinesisk, og Løvdal sjølv har arbeidd ein del med omsetjing av nyhende, kontraktar og liknande gjennom jobbar han har hatt i Kina.

Ikkje Google Translate

Løvdal forklarar at omsetjing til kinesisk er ein omstendeleg prosess. Sidan det er to vidt ulike

språktradisjonar byr det på sær-eigne utfordringar ein ikkje har når ein set om frå til dømes engelsk til norsk. Eit teikn på kinesisk kan ha ein etymologi ordboka ikkje avslører, og såleis gje setninga ei heilt anna mening. Det same gjeld ordtak, som ofte har sitt utspring i det tradisjonelle og rurale samfunnet i Kina.

– «Betre seint enn aldri» vil ein jo enkelt omsetje til «better late than never», på engelsk. Den kinesiske ekvivalenten tyder direkte omsett «å reparere inngjerdinga etter at sauen er daud». Det er klart at det gjev litt andre assosiasjonar, seier Løvdal.

Han forklarar at forlaget vil ha eit utkast allereie i midten av oktober.

– Kinesarane har ein tendens til å tenkje at omsetjing er maskinelt, og at ein kjem langt med å berre formulere litt om på tekst ein køy-

«Det er særskilt mange romanar frå slutten av 1500-talet som inneheld veldig eksplisitte element av alle mulige ty-par sex, anten det er hetero, homo el-ler kva hol du kjem inn i.»

Halvor Eifring, professor i kinesisk

SEX-HUMOR: Tord Løvda-
l seier han og kjærasten har ledd
mykje under omsetjinga av *Fifty
Shades of Grey* til kinesisk.

et på kinesarane

rer gjennom Google translate. Dei skjønar jo ikkje at vi sit med fire ulike ordbøker og diskuterer lenge for å finne den mest passende om-setjinga av «eg vrei meg i nyting», seier Løvda, og ler.

Går for kinesiske husmødrer

Paret arbeider parallelt, og spa-rer mykje oppslagstid på at dei er to som begge kan engelsk og kinesisk, men han understrek at kjærasten må kvalitetssjekke det han skriv. Dei er begge spente på korleis mottakinga vert i midtens rike, og ikkje minst om boka vert sensurert eller ikkje.

– Ein skal jo tradisjonelt ikkje ha sex før ekteskap i Kina, og det er mykje som er tabu i det offent-lege rom. Slik er det ikkje folk i mellom. Vener har fortalt meg at dei slit med å få orgasme, liksom. Det er jo eit samfunn som ikkje er tufta på kristne verdior. Dessutan finst det jo husmødrer i Kina òg, fortel han.

Løvda trur at sidan boka er så haussa opp i vesten vil dette hjel-pe på mottakinga i Kina. Kinesa-rar er generelt glade i vestleg po-pulærkultur, særskilt amerikansk. I tillegg har boka andre aspekt

enn sex som han trur vil slå godt an hos den jamne kinesar.

– «To get rich is glorious». I Kina handlar mykje om å bli rik. Det er stort fokus på å være rik i boka, så det er litt pengeporno òg, seier han og smiler.

Erotikk ikkje ukjent i Kina

Halvor Eifring, professor i kine-sisk på Institutt for kulturstudier og orientalske språk ved Universi-tetet i Oslo understreker raskt at han ikkje har lese boka, men kan uttale seg på generelt grunnlag. Han forklarar at erotisk litteratur ikkje er noko nytt i Kina.

– Det er særskilt mange ro-manar frå slutten av 1500-talet som inneheld veldig eksplisitte element av alle mulige typar sex, anten det er hetero, homo eller kva hol du kjem inn i. Ein av dei heiter omsett «Meditasjonspu-te av kjøt». Særleg denne er veldig ein-sidig pornografisk, seier Eif-ring.

Han forklarar at desse bøkene i heilheit ikkje har vore allment tilgjengeleg for kinesarar i mange tiår. Ein har gitt ut avkorta utgå-ver av romanane for å ikkje skade sjela på kinesiske lesarar.

– Desse bøkene høyrer til det

seine Ming-dynastiet, som vart sett på som ein særleg umoralsk periode. Nettopp fordi det var så fritt fram for slike ting såg ein på dette som byrjinga på fallet av Ming.

Eifring forklarar engasjert vi-dare at ein særskilt rundt 2000-ta-let har sett ein eksplosjon i det ki-nesarane kallar «litteratur under beltestedet». I denne kategorien finn ein mange kvinnelege for-fattarar som har blitt veldig kjent både i og til dels utanfor Kina ved å skrive eksplisitte forteljingar, ofte sjølvbiografisk knytta til dei-ra eige rikhaldige seksualliv.

– Er desse tilgjengeleg for kinesa-rane?

– Nei, mange av dei er ikkje det. Mykje er periodevis tilgjengeleg, så vert det stoppa. Det er likevel ikkje noko problem å få tak i dei, anten på nettet eller i piratutgåve.

Han trur at dersom den kine-siske versjonen av *Fifty Shades of Grey* får problem på den offisielle bokmarknaden, vil den bli tilgjen-geleg på andre måtar. Kanskje vil nokre scener bli sensurert i den of-fisielt publiserte utgåva, men det vil nok florere med suppleringar på nettet.

kulturredaksjonen@universitas.no

MIN STUDIETID

tekst: Hanne B. Nordvåg
foto: Patrick da Silva

■ HVEM:	Jon Hustad
■ STUDERTE:	Nordiske studier, Nord-Amerika-studier og historie ved humanistisk fakultet på UiO
■ NÅR:	1991–1997
■ AKTUELL MED:	Programleder i <i>Harde fakta</i> på TV2.

Sløv flinkis

Når Jon Hustad blir bedt om kort å oppsummere studietiden, tar han på seg den mest drøm-mende maska han besitter, ser skrått opp mot spotlysene over oss og lirer av seg følgende klisje:

– Studietiden var jo den fi-neste tiden i livet. Avslappende, behagelig ...

Før han avbryter seg selv, drar blikket ned i vater og følger opp med:

– Men den varte kanskje litt for lenge. Jeg ble jo så lat av den.

Harde fakta, hard fyr. Jon Hustad er akkurat så arrogant og tilbakelent som han blir framstilt i media. En mann som ifølge seg selv alltid har vært så flink at til og med det å ta en cand.philol.-grad ved Universitetet i Oslo var for plan-kekjøring å regne.

– Jeg har hele li-vet fått høre at til neste år, DA blir det tøft. Men jeg synes aldri det har skjedd. Jeg har ganske lett for det. Derfor ble jeg kjent i gjengen som en som fikk forbausende gode karakterer i for-hold til innsats. Jeg var veldig sløv som student, og gadd i hvert fall ikke møte opp på skolen hvis jeg hadde på følelsen av at det kom til å bli en kjedelig forelesning.

Hustad brukte heller tid på kaffe, røyk og søvn enn studier, men kan fortelle at han likevel har satt sine spor på det huma-nistiske fakultet.

– Hvis jeg først kom på en forelesning, var jeg nok en av de som maste veldig og tok mye plass. Jeg opplever mange gan-ger at gamle professorer kom-mer bort til meg og sier at jeg var studenten deres, men jeg husker dem ikke i det hele tatt. Og det er jo litt merkelig.

Det skal dog være sagt at Hustad husker *noen* av profes-sorene sine. Han pleide til og med å gå ut med enkelte av dem. Ikke som en del av noen smiske-

kampanje – for sånt gidder han ikke bry seg med, må vite – men rett og slett fordi han syntes de som var eldre enn ham var mye mer interessante enn sine jevn-aldrende.

– Jeg tror nok jeg var en vel-dig voksen student. I tillegg har jeg aldri hatt problemer med å ta kontakt med autoriteter. Sik-kert fordi jeg ikke har respekt for dem.

Hustad plasserte med andre ord seg selv utenfor universi-tetshierarkiet. Han ble heller al-dri en del av studentpolitikken, selv om politikk egentlig alltid har vært av hans store interes-seområder.

– Når det gjelder organisert politikk, så må du inngå kompromiss, du må være taktisk og strategisk og du må tilpasse deg. Det har jeg aldri vært interessert i.

Følgelig var det også, til tross for den evinnelige spliden mellom fa-kultetene, litt hipp som happ om det var HF- eller SV-jenter Hustad pluk-ket på i studietiden.

– Men som stu-

dent er man jo egentlig bare glad for å i det hele tatt bli sett av kvinnfolk, uansett hvem det er og hva man studerer.

Og nå sitter han her, en fyr som støtt og stadig er gjenstand for et haglkor av kritikk, men likevel framstår som en mann med lite anger. Det eneste man aner et snev av forbitrelse over, er at latheten hans førte til noe som burde være et unødvendig karaktertrekk på hovedfagsopp-gaven.

– De trakk meg en tiendedel for elendig korrektur. Det var til og med feil i tittelen. Det man-glet en «i».

Jon Hustad sukker tørt, stre-ner bort til sjeselongen i hjørnet og spør på klin sunnmøring:

– Kan ej ligge?

magasin@universitas.no

Bygger festival: Jusstudentene Marte Unhammer Kvaale (f.v.), Silje Anine Green, Hannah Hirsch, Henriette Beck og Elisabeth Eide.

Rettferdighetens advokater

I dag er det åpningsseremoni for Humak-festivalen på Tullinløkka. Jusstudentene krysser fingrene for at været holder og at de slår forrige års innsamlingsrekord.

VELDEDIGHET

tekst: Marit Aasmo Albrigtsen

foto: Skjalg Bøhmer Vold

Inne på et rotete og rustikt kontor bak Juridisk fakultet sitter en gjeng med jusstudenter og jobber på spreng for å lage festival til inntekt for en god sak.

Målet i år er å stoppe vold og overgrep mot barn i Burkina Faso. Kampanjen fikk Humak-styret servert av Plan Norge.

– Myndighetene i Burkina Faso er samarbeidsvillige og det er ganske stabilt politisk, så det er en god mulighet for faktisk å gjøre en forskjell. Det er heller ikke forbudt ved lov å bedrive fysisk avstraffelse i landet. FNs barnekonvensjon er ratifisert, men ikke implementert. Barnerettigheter er viktige, men ikke vedtatt ved lov, forteller pr-sjef Henriette Beck.

– Det er dette vi har lyst til å endre på, skyter Hanna Hirsch inn. Hun er festivalsjef for Humak, og forklarer at det var viktig for dem å ha et juridisk tilsnitt for å engasjere jusstudentene.

Juss og moro

Humak presenterer seg selv som Norges viktigste studentfestival, og har både et festivalopplegg i teltene på Tullinløkka, med musikk og annen underholdning, i tillegg til et faglig opplegg som går fra mandag til torsdag. Dette er rettet mest mot jusstudentene, med forelesninger av professorer fra fakultetet og utenfra.

– Flere advokatfirma arrangerer skrivekurs, prosedyrekurs og fiktive rettssaker hvor tidligere høyesterettsdommere stiller opp frivillig. Dette er direkte relevant for eksamen, og vi skiller litt mellom festivalen og det faglige opplegget, sier Beck.

Headlinerne i år er A1, Postgi-

HumAk-festivalen

■ Startet av studentene ved Juridisk fakultet i Oslo i 1989. Har som formål å samle inn penger til et valgt veldedig formål og arrangeres annethvert år.

■ Åpningsseremonien starter kl 18.00 onsdag 5. september. Oslo-ordfører Fabian Stang skal festivalen.

■ Program og informasjon: www.humak.no

■ Et ukespass koster 550 kroner for studenter og 620 for andre.

robygget og Basshunter.

– I år har vi gått for kvalitet over kvantitet, forteller Hirsch.

Festivalen har tidligere gått over åtte dager, men i år er det fire, og Hirsch forteller at de håper å selge ut alle dagene.

I tillegg til konserter er det DJ-sett hver kveld og underholdning som stand up, kjendisauksjon og foredrag med Gro Harlem Brundtland.

Frir til Blindern

– Jeg håper at vi kan få med så mange studenter som mulig. Tidligere har det kommet en del studenter både fra BI

og Høgskolen, men vi vil ha enda flere. Og spesielt flere fra Blindern, sier Beck.

Styret har jobbet med prosjektet siden januar, og de har brukt mange arbeidstimer på å arrangere en festival som kan føre til et bedre liv for noen som trenger det sårt.

– Vi har jobbet mye med dette i mange måneder, så nå er det bare opp til værgudene og billettsalget, sier Hirsch, og ler litt nervøst.

Når Fabian Stang klipper det røde båndet onsdags kveld, braker det løs og Humak-styret kan lene seg tilbake og forhåpentligvis nyte fruktene av hardt arbeid.

kulturredaksjonen@universitas.no

Ser lyset på Black Box

Tenker utenfor boksen: Sara Hammer, Tora Optun og Heidi Jor er bestemte på at de kommer til å stå på i kampen for at teatervitenskap skal leve videre.

Teatervitenskap er nedleggingstruet ved Universitetet i Oslo, men studentene gir seg ikke uten kamp. Nå satser de på «Avdeling for teatervitenskap» på Black Box teater.

TEATERVITENSKAP

tekst: Hanne Bernhardsen Nordvåg

foto: Patrick Da Silva Sæther

– Det vi gjør kan egentlig sammenlignes med å bli dumpet av en person du hadde det skikkelig bra med. Da vil du gjerne at den personen skal se at du går videre og har en mye kulere og kjekkere kjæreste, og at du har det bra og rocker livet videre, i stedet for å ligge i en steinrøys og gråte. Så det er litt det vi gjør med UiO nå, vi prøver å gjøre UiO litt sjalu på det vi gjør, sier masterstudent i teatervitenskap, Sara Hammer, og ler.

Hun snakker om «Avdeling for teatervitenskap» (AFT), som er et samarbeidsprosjekt mellom Black Box Teater og en gruppe unge teatervitere, hvorav hun selv og medstudentene Tora Optun og Heidi Jor utgjør om lag halvparten av den engasjerte gjengen bak initiativet. Gjennom debatter, samtaler og foredrag knyttet til utvalgte forestillinger – hvorav den første går av stabelen førstkommande lørdag – skal de se på scenekunsten fra utsiden, skape diskusjon rundt den og sette den inn i et teatervitenenskapelig perspektiv.

Opptaksfrys

– Det var rundt alt oppstyret av den eventuelle nedleggelsen av faget vi først arrangerte et heldagsseminar på Black Box i februar, og det var på bakgrunn av dette de inviterte oss til å komme tilbake og gjøre noe av det samme igjen, sier Optun.

I fjor høst besluttet nemlig Institutt for kultur og orientalske

språk (IKOS) ved Universitetet i Oslo (UiO), hvor teatervitenskapen hører til, at det ikke kom til å bli tatt opp nye studenter til faget denne høsten.

Avgjørelsen ble begrunnet i reduserte personalressurser og ble lagt fram som en midlertidig løsning. Opptaksfrysen har imidlertid siden den gang blitt forlenget til å gjelde også høsten 2013, og både studenter og det profesjonelle fagmiljøet har fra starten av uttrykt frykt for at dette er starten på en varig utfasing av faget.

– Vi synes det er veldig viktig å vise at teatervitenskap er essensielt for utviklingen av teater i Norge og verden generelt. Og at nedleggelse av teatervitenskapen ikke er noe som kommer til å gå upåaktet hen i miljøet, forteller Hammer.

– Tragisk

Produsent på Black Box Teater, Hedda Abildsnes, mener at man har behov for et teatervitenenskapelig miljø i Oslo, også på universitetsnivå.

– Om UiO legger ned faget, er det tragisk at en så stor by som Oslo ikke vil ha et fag som kan forvalte det vi driver med, sier hun, og legger til:

– Vi ønsker å ta tilbake dette rommet, slik at det ikke forsvinner. Det er jo underlig at så mye penger legges inn i selve kunsten, men at det å jobbe med begrepsapparat og hvordan vi skal snakke om scenekunsten ned-

prioriteres. Om vi mister denne diskursen vil jo det også forringe kunsten som skapes.

– Kroken på døra

Framtiden til teatervitenskap som fag i Oslo er dog fortsatt ikke avklart.

– Opptak av nye studenter innebærer store forpliktelser i mange år framover. I dagens situasjon har vi for få ansatte til å kunne påta oss ansvar for nye kull, sier instituttleder ved IKOS, Arne Bugge Amundsen.

Han signaliserer at studiets leverett er avhengig av en eventuell utvidelse av staben, som for tiden kun består av en universitetslektor og en professor. Før dette spørsmålet tas opp i styret den 6. september, kan man ikke si noe definitivt om framtiden for studietilbudet.

Mange mener allikevel at det egentlig allerede er kroken på døra for utdanningen ved UiO.

– Vi har etter hvert fått mer og mer mistanke om at opptakstansen aldri var tenkt som midlertidig, og at det var noe de sa for å hysje ned hele saken, men at dette egentlig var avgjort fra dag én, sier Jor.

Sammen med de andre jentene er hun bestemt på at de kommer til å stå på i kampen for at faget skal leve videre uansett, med Black Box i ryggen.

– Vi tar ansvar så lenge UiO ikke gjør det, sier Abildsnes.

Sara Hammer, masterstudent

hannebn@universitas.no

Dette skjer på

Det Norske Studentersamfund

Lillesalen Konsertserie / Fredag 7. september / 20.00

Dr Kay & His Interstellar Tone Scientists

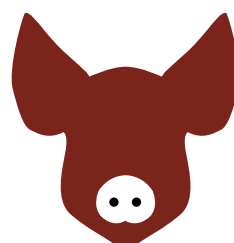

Dr. Kay and his Interstellar Tone Scientists ønsker å spre glede, fred og kosmisk balanse gjennom en kombinasjon av frijazz, psykedelisk etnisk musikk og intergalaktiske strømninger. Inspirert av Pharoah Sanders, Sun Ra, John Coltrane og Albert Ayler vil de gi deg et ekstatisk live-show og en spirituell helaften med budskap om fred, frihet og universell forståelse. Bandet frontes av yppersteprest og spirituell mogul Arthur "Dr. Kay" Piene på spacemoog, chanting, og intergalaktisk direksjon. Forbered deg på et møte med skogens, vannets og dyrenes ånder, og en reise inn i den store kosmiske ubevissthet.

Lørdag 8. september / 18.13

Fadderhelg

Bli kjent med huset, bli kjent med foreningene og bli kjent med menneskene! Bli med på en interessant helg hvor du får innblikk i Chateau Neufs store og små hemmeligheter. Lørdag: Safari, scavenger hunt, fest og annen moro. Søndag: Klein søndag, men filmvisning, brettspill og annen fysisk og psykisk pleie. For påmelding, send en mail til: rekrutteringsansvarlig@studenterfundet.no

Onsdag 5. sep

19:00 Onsdagsdebatten:
Høyrepopulisme

Torsdag 6. sep

19:00 Filmrulltorsdag: De
ufrivillige (2008) med
regissørbesøk

Fredag 7. sep

18:13 Infomøte KAK
19:00 Akademisk Vorspiel:
Ole Hallesby - En
spydspiss i den kristne
fylking
20:00 Lillesalen Konsertserie:
Dr Kay & His
Interstellar Tone
Scientists

Lørdag 8. sep

18:13 Fadderhelg
19:00 NRK presenterer:
Stjernekamp

Mandag 10. sep

19:00 Upop: Jakten på det
normale barnet

Tirsdag 11. sep

19:00 Film, tidsbildet:
SAIH-samarbeid
20:00 Tirsdagsquiz

DET NORSKE STUDENTERSAMFUND

www.studenterfundet.no

akademika

anmelderredaktør: **Peder D. Stabell**
pederds@universitas.no 476 23 501

ANMELDELSER

Revolusjonerende lekent

For en gammel Blindern-traver fremstår BI i Nydalen som reneste Hogwarts school of Witchcraft and Wizardry, med sine trapper, hvelvinger og enorme auditorier. Og snåle stab. Foreleser Tor Haugnes står foreløpig trygt nederst i det lekre auditoriet, med både prosjektor og en diger white board til rådighet. Det skal vise seg at det ikke er noen kjipt powerpoint-fremvisning studentene har i vente.

Kurset «Bedriften» favner alle nye BI-studenter, og tar sikte på å gi en innføring i bedriftshistorie. Hvordan ble den moderne bedriftskulturen formet? Hvem stod for omveltningene, hvor og når?

I dag skal vi snakke om de tre industrielle revolusjonene, den i Storbritannia, den i Tyskland og USA og den i Japan. Haugnes holder sin innledning mens han stiger opp mellom seteradene.

– Ta det jeg nå sier med en klype salt. Dette er inndelinger vi må gjøre for å få oversikt, sier han sympatisk, og spør hvordan de ferske studentene har det. Går det greit med studiene så langt?

Haugnes' forelesningsstil er oppmerksomhetskrevende. Han nøyer seg ikke med å heve stemmen. Han roper til lungene er tomme for luft og stemmen slår sprekker. Han roper om Spinning Jenny, om ostehøvl, om Henry Ford, og om innvandring. Om han forteller historien om kynisk kapitalisme, er framføringen full av moral.

– Hvem var det som dro til Amerika under utvandringen? spør han retorisk.

– **Jo, de samme** som kommer hit i dag: De ressurssterke, din kjempenepe, skriker han tilbake til seg selv.

De to timene Haugnes har til rådighet disponeres ikke spesielt økonomisk. Han tar

FORELESNING

Tor Haugnes, høy-skolelektor på BI

Av: **Emne: Bedriften**

Sted: **Auditorium C1-010 på Handelshøyskolen BI**

Tid: **Mandag 3. september, kl 14: 00**

seg tid til lange, ofte tøysete, tirader. Han vitser i vei, stiller spørsmål til salen, og gir seg ikke før noen kommer opp med svaret. Og det kan iblant ta tid. Det minner mest om de timene på ungdomsskolen da alle hadde glemt å lese leksene.

– **Hva fant britene** i Østen som de tok med seg hjem?

Salen gjetter. Krydder. Gull. Tekstil. Krydder igjen. Kanskje bomull? Ved å legge lista lavt får Haugnes med seg store deler av salen. At han venner studentene til å ta ordet i store saler først som sist skal ikke undervurderes.

Så til et eksperiment. Haugnes beordrer flytting: Jentene til venstre, guttene til høyre.

– Dere kommer ikke til å glemme dette noensinne, lover han.

Ord knyttet til de forskjellige industrielle revolusjonene dukker i tur opp på powerpointen. Poenget er å være det første laget til å levere en gjenstand knyttet til de ulike ordene. Gensere, lommebøker og tannbørster kastes nedover seteradene. Rommet koker. Om leken ikke kalles relevant for noe som helst, særlig ikke eksamen, så er det fortsatt tidlig i semesteret. Da er det tilgjengelig å gi plass for litt moro.

Haugnes er en sjeldent underholdene foreleser. En litt tørrere pinne ville kanskje brukt halvparten av tiden på å formidle samme budskap, men svarene fra salen tatt i betraktning gjør han kanskje klokt i å gå sakte frem.

Astrid Karstensen

a.j.karstensen@universitas.no

Har du tips til spennende forelesere?
Send en e-post til pederds@universitas.no

Lytt til Oslos studentradio på FM 99.3 eller radionova.no

Mandag

06.00: Democracy Now!
08.00: Frokost
09.00: Studentnyhetene
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: A-lista
11.00: Studentnyhetene
11.03: Radio Nova Highlights
12.00: Lillesalen konsertserie
12.30: Taffellunsj
19.00: Bra Trommis
20.30: Sort Kanal
21.30: Dub Dubhead
22.00: Goodshit
23.00: The O & Jo Show
00.00: Overkill

Tirsdag

06.00: Democracy Now!
08.00: Frokost
09.00: Studentnyhetene
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Vitenskapskapet
10.30: Grenseløst
11.00: Studentnyhetene
11.03: Snakker ikke norsk
12.00: Studentradiolista

Onsdag

06.00: Democracy Now!
08.00: Frokost
09.00: Studentnyhetene
09.03: Skumma Kultur

Torsdag

10.00: Studentnyhetene
10.03: Tekstbehandlingsprogrammet
11.00: Studentnyhetene
11.03: Rabarbra
11.30: Oppvask
12.00: Tanketog
19.00: Kvegpels
20.30: Country Barn
21.00: Spillmatic
22.00: Funkiga Timmen
23.00: Neu
00.00: Når det rykker i støfoten

Fredag

06.00: Democracy Now!
08.00: Frokost

09.00: Studentnyhetene
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Nova Noir
12.00: Det Fiktive Selskab

Søndag

06.00: Democracy Now!
08.00: Frokost
09.00: Studentnyhetene
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Opplysningen 99.3
11.00: Studentnyhetene
11.03: Nyhetsfredag
12.00: Radiotjenesten
12.30: Skallebank

RADIO NOVA

19.00: Gymtimen
20.00: Nova Nedstrippa
21.00: Magic Beat
21.30: Nova Amor
22.00: Musikk, Dans og Drama
00.00: XO Hiphop

Søndag

00.00: Novanatt
07.00: Opplysningen 99,3 (R)
08.00: Rabarbra
08.30: Grenseløst
09.00: Det Fiktive Selskab
10.00: Søndagskvil
14.00: Stang ut
15.00: Sorgenfri
16.00: Snakker ikke norsk

Pornofloert: Hedda H. Robertsens andre roman er litt for glatt til å gripe leseren.

Taper for pornoidealet

To studiner legger ut på en seksuell odysse. Dessverre er de litt for glattbarberte.

Blindern-studinene Simone og Amalie deler leilighet i Oslo. Leseren følger dem en helg, der hver av dem må ta et oppgjør. Simone med fortiden, Amalie med fremtiden.

For å bøte på sitt indre kaos oppsøker Simone smerte og ekstreme situasjoner. En stor sorg skurrer i bakgrunnen og forstyrrer hennes forberedelser til en nært forestående audition til balletten *Ildfuglen* på Bårdar.

Amalies eneste interesse synes å være forholdet til seminarlæreren Thomas. Han er selvfølgelig et rasshøl, forlovet med den perfekte karrierkvinnen. Romanen mellom Amalie og Thomas er håpløst forutsigbar. Amalie er dessuten for naiv og dum til å vekke leserens sympati.

Simone blir i sammenligning mer interessant. Hun har et sjarmerende dystert vesen, selv om beskrivelsene av henne i blant vipper over i det klisjéfylte. Som når hun eksplisitt beskrives som «sterk og hard og kald». Der sexen mellom Amalie og Thomas virker som tomme observasjoner, får erotikken i Simones del av historien bidra til fortellingens framdrift.

Robertsen sparer ikke på sadokruttet. Her er forgyldte håndjern og brystvorteklyper, belter og bind for øynene – og bæsje og blod. Mennene i *Ildfuglen* klorer og biter. Karakterene «tar hverandre som hyener i natten, som det siste de gjør før de dreper hverandre». Sexen er brutal, og tidvis underholdende.

ROMAN

Ildfuglen

Av: **Hedda H. Robertsen**

Forlag: **Tiden**

Men hvorfor er hovedpersonene så forbanna ukeblad-pene? Jentene beskrives som radmagre, med små føtter, perfekte kurver og smekre midjer, der de smetter ut av korte skjørt og inn i nyinnkjøpte korsetter. Sexpartnerne er «skikkelige mannfolk», barske og gråsprenge. Forfatteren virker nærmest blendet av pornoindustriens strigla idealer.

Barbiedokker og store, sterke menn gjør ikke scenene mer sexy, snarere tvert imot. Det vil være rimelig å anta at forfatteren ønsker å distansere seg fra kiosklitteratursjangerens banale erotikk, men med så urealistiske karakterskildringer gjør hun det vanskelig for seg selv.

Romanen er allikevel sjarmerende lektüre. Robertsens beskrivelser er lekne, men presise. Hun formidler særlig stemningen i jentenes leilighet godt: studentkollektivet med pulverkaffe, tomt kjøleskap og et ledig rom. Dessverre blir det litt for mye «trist – men sexy – jente». *Ildfuglen* er en søt roman, men karakterene er for flate til å engasjere.

Astrid Karstensen

a.j.karstensen@universitas.no

Eivind Eide Skaufjord, journalist

UKAS ANBEFALING

Septembergjensyn med jungelfolket

Ble du forbanna av «Kon-Tiki»-skaperens lemfeldige omgang med fakta? Da er det gode sjanser for at Cinematekets septemberprogram er din tekopp. Hele måneden kjører de temaet «Norske ekspedisjonsfilmer». Den originale dokumentaren om Kon-Tiki-filmen vises, men det finnes adskillig mer juicy titler på plakaten som det ikke er laget

90-millioners drama av. Ennå. «In Borneo, the Land of Headhunters» (1920) og «Gjensyn med jungelfolket» (1950) er to av dem. Sprittørste Løkka-hipstere bør se «Aku-Aku – Påskeøyas hemmeligheter». Klassikeren «Safariland – Blant negre og ville dyr i Øst-Afrika» (1952) har dessverre hatt sine to visninger når denne avisa går i trykken.

Hanne Bernhardsen Nordvåg, journalist

UKAS ADVARSEL

Nei til friluft!

«Utekino er MAGISK!», skriver Deichmanske bibliotek i forbindelse med at deres filial på Grünerløkka skal arrangere, nettopp, utekino. Magisk schmagisk, tenker jeg, og gremmes av tanken på skulle slå opp en klappstol på udelikate Schous plass og hutre meg gjennom to timer film. Ekstremt lite tiltalende er også det å

vite at seansen kommer til å omgis av trikkestøy og forbipasserende som garantert har snakketøyet i orden. For ikke å snakke om at publikum i seg selv har en tendens til å la seg forvirre av all friluftten og glemme at dette ikke er et konversasjonsmaraton. Nei, vet du hva. Det er host. Og film er best på innokino.

Ikke helt i sitt ess

De selverklært tøfeste gutta i Oslo, som for alltid kommer til å være dess-ertgenerasjonens Jokke, er tilbake. De er tilbake med en plate med poppa rennesteinsrock alle som bærer rundt på et longboard, iført Converse-sko og «half sleeve»-tatoivering, vil like.

Oslo Ess er et slags fattigmanns-Rancid. De har trøkket, de har vel en slags gatekred, og tekstene dreier seg mye om det samme som Rancids. Trioen klarer også tidvis kunststykket å lage poplåter kamuflert som ærlige gaterockberetninger med indieappell. Men der Oslo Ess bare har et par virkelig gode popmelodier på sin siste skive, har nevnte Rancid på sitt beste et helt album med allsangrefrenger. Dét bør Oslo-gaterockens frelsere også sikte etter.

For dette er ikke et dårlig album. Alle som likte førstealbumet, vil like dette albumet også. Men de får kanskje ikke så mange nye disipler denne

PLATE

Verden på nakken, venner i ryggen

Av: **Oslo Ess**

Plateselskap: **Indie Recordings**

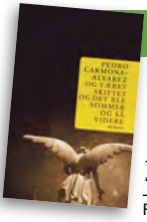
gangen. Før plata kom ut, sa bandet at lydbildet deres skulle bli mer variert. Men denne skiva er omtrent like variert som en skoleklasse på Voksenkollen. Og det er ikke egentlig et stort problem. For det gjør ikke noe at låtene er støpt i samme form – ikke for de som digger Oslo Ess. Problemet er at plata virker litt som et hastverksprosjekt. Førstealbumet kom ut i fjor. I tillegg turnerer bandet kanskje mest av alle i Norge. Man rekker å skrive flere gode låter på to år enn man gjør på ett. Så enkelt er det. Tredjealbumet kan de godt bruke lengre tid på. Men Ess-fansen sluker nok alt rått uansett. Sånn er det når man har hengivne fans.

Hans J. Skjong
hansjskj@universitas.no

Springsteen-skjebner

Femten år gamle Marita Richards har amerikansk far og norsk mor. Johnny og Kari møtes i New York på 50-tallet, forelsker seg, får to døtre og slår seg ned i New Jersey, nettopp som i en Springsteensk klisje. I det samme New Jersey som dyrker fram en av vår tids største musikalske suksesser, går denne nybakte familien i stykker. De to døtrene dør, og i desperat flukt fra sorgen flytter Johnny og Kari til Norge. Et år senere blir Marita født. Spoiler alert, tenker kanskje du, men neida. Alt dette står på bokomslaget.

Og været skiftet og det ble sommer og så videre handler nemlig mest om Marita. Boka fortelles på tvers av tid, og på tvers av kontinenter. Maritas oppvekst på Bekkelaget, i den dystre skyggen av foreldrenes ødelagte liv, skildres sårt og vakkert av Carmona-Alvarez, som med denne romanen viser at også han kan ha godt av å gå en ekstra runde med saksa.

ROMAN

Og været skiftet og det ble sommer og så videre

Av: **Pedro Carmona-Alvarez**

Forlag: **Kolon forlag**

Forrige roman, *Rust*, behandlet musikk og Latin-Amerika over 740 sider. *Og været skiftet* slutter på side 236. I løpet av disse sidene rekker leseren å møte, bli glad i og fortvile over den lille familien.

Johnny og Kari takler døtrenes død på helt forskjellig vis. Kari faller fra hverandre og prøver å skrape bitene sammen igjen på en kjip nabolagsbar med fremmede menn. Johnny på sin side forsøker å holde seg i live gjennom et rørende nært forhold til Marita og grundige gjennomlyttinger av Springsteens skiver. Romanen er et studium av sorgen og dens effekt på menneskene den river og sliter i – resultatet er hjerteskjærende godt.

Solveig Nygaard Langvad
s.n.langvad@universitas.no

KULTURKALENDER

onsdag 05. september

Debatt: De høyrepopulistiske partiene har siden 1980-tallet seksdoblet sin oppslutning i Vest-Europa, og etter valget i 2013 får kanskje også Norge en regjering hvor et høyrepopulistisk parti deltar. Men hva er det som motiverer disse partienes velgere? Er det sunt folkelig opprør eller fremmedhat og konspirasjonsteorier? Ketil Raknes tar for seg disse spørsmålene og inviterer til onsdagsdebatt om høyrepopulisme. **Betong, kl.19.00.**

Pils med professor: Radikalt økonominettverk Blindern inviterer til øl, fag og lystig lag. Halvor Mehlum kommer for å snakke om utviklingsøkonomi og dens relevans for land i krise. **U1, kl.19**

Film: Justice for Sale følger menneskerettsadvokaten Claudine i hennes kamp mot urettferdighet og straffeunnlátelse i Kongo. Hun oppdager at siktede voldsmenn ofte blir siktet uten konkrete bevis, og at sakene deres ofte blir styrt av korrupsjon. Et panel bestående av norske eksperter på seksuell vold, representanter for ikke-statlige organisasjoner i Kongo, embetsmenn og produsentene av dokumentarfilmen, vil etter filmvisningen ta opp de vanskelige og motstridende spørsmålene som knytter seg til de utilsiktede og perverse bivirkningene av internasjonal bistand for å bekjempe seksuell vold i Kongo. **Cinemateket, kl.19.00.**

torsdag 06. september

Poesi: I forbindelse med Ytringsfrihetsdagene arrangerer Nasjonalbiblioteket kurs i «kamppoesi». Forfatter, samfunnsdebattant og hyperaktiv kamppoet Guro Sibeko veileder deg i tekstskriving. Det er maks 20 deltakere, så studenter med skrivekløe og en poet i magen må skynde seg og melde seg på ved å sende en mail til LesSnakk@nb.no. **Nasjonalbiblioteket, kl.17.00.**

Film: Sosiologisk filmklubb viser De ufrivillige. En sosiologisk skrekfilm, der skrekken bunner i gruppedynamikkens pinefulle natur. Filmen illustrerer hvordan grupper både skaper og påtvinger merkelige handlinger hos de enkelte individene, handlinger den enkelte neppe kunne tenke seg å utføre på egenhånd. **Chateau Neuf, kl.19.00. Gratis for medl./påmeldte.**

Teater: Det andre teateret inviterer til premieren på en helproff teatersport-aften med travene i Teatersport Oslo. Harald Eia, Thorbjørn Harr og Helene Vikstvedt er klare for å rocke dine sokker med imponerende impro. **Det andre teateret, kl.20.00 Pris: 150.**

fredag 07. september

Litteratur: 16 måneder etter Osama bin Ladens død, lever al-Qaida videre. Hvor sterkt er nettverket i dag? CNNs

sikkerhetsanalytiker Peter L. Bergen intervjuet bin Laden i 1997. I boken Menneskejakten beskriver han hvordan verdens mest ettersøkte person ble funnet i Abbottabad. Morgenbladets Tove Gravdal samtaler med Bergen i et åpent møte på Litteraturhuset. **Litteraturhuset, kl.19.00.**

Krampefare: La Teatersport Oslo få trimme magemusklene dine på Det andre teateret.

Klubb: Klubb Oslove byr på fantastiske artister den første fredagen i hver måned. Det er ikke ofte du får høre kvalitetspop i en spansk bodega omgitt av eksklusive spanske skinker som henger ned fra taket. I tillegg til musikken kan du spandere på deg en buffet med paella, manchego, chorizo, skinker og annen spansk mat til den nette sum av 150 kr. **Serrano Bodega, kl.19.00. Gratis inngang.**

lørdag 08. september

Foredrag: I det første av seks foredrag i serien «O-fag for voksne» gjør professor Thomas Hylland Eriksen (UiO) raske sprang gjennom menneskehetens historie. Har vi kommet nærmere hverandre? På hvilken måte har alle flyttingene gjort folk mer bevisste sin egen kulturelle identitet? Hylland Eriksen har svarene. **Litteraturhuset, kl.15.00.**

The End: 120 Days avslutter sin karriere med brask og bram på Rockefeller.

Konsert: Gutta i 120 Days legger inn årene og takker for seg etter et suksessfullt tiår. For siste gang fremfører de sin eksperimentelle og fengende elektroniske indie-rock på Rockefeller. Det er stor sannsynlighet for at det blir en storslagen avslutning som det definitivt er verdt å få med seg. **Rockefeller, kl.21.00. Pris: 225/280 (student/voksen)**

Film: Det er igjen duket for utekino på Schous plass. Plassen blir gjort om til en luftig kinosal to kvelder i året. Husk sitteunderlag og varme klær! **Schous plass, Deichmanske bibliotek, kl.21.30.**

søndag 09. september

Litteratur: Nord-Korea er et av verdens mest lukkede land. Mellom 150 000 og 200 000 politiske fanger holdes innesperret i leirer som har eksistert tolv ganger så lenge som nazistenes konsentrasjonsleirer. Nesten ingen av de som er født og oppvokst innenfor murene har greid å flykte. På søndag har du en unik mulighet til å møte Shin Dong-Hyuk som greide det umulige. Journalisten Blaine Harden som har skrevet bok om Shins opplevelser vil også være til stede. **Litteraturhuset, sal Nedjma, kl.16.00.**

Upop: Sosiolog Mari Pettersvold kommer til Upopulær aften for å fortelle om sin kritikk av kartleggingsverktøyene som brukes for å definere avvik og normalitet hos små barn i norske barnehager. Sammen med Reidar Aasgard, professor i idéhistorie, vil hun diskutere synet på barn i det moderne samfunn. **Lillesalen, Chateau Neuf, kl.19.00.**

mandag 10. september

Utstilling: Nasjonalbiblioteket sparker i gang Ytringsfrihetsdagene med utstillingen De stemmeløse RØST: Fribyforfattere i Norge. Utstillingen formidler historiene til et utvalg forfulgte forfattere som har vært bosatt i Norge, og deres bidrag til norsk litteratur. **Nasjonalbiblioteket.**

Informasjonsmøte: Er du engasjert og vil jobbe for en mer fredelig verden? Kom på informasjonsmøte om Norges fredslag! Gratis pizza er inkludert. **Fredshuset, kl.17.10.**

tirsdag 11. september

Litteratur: Litteratur på Blå inviterer til debatter, samtaler, intervjuer og tekstopplesing hver eneste tirsdag. Målet er å skape et rom for den frie litterære samtalen. **Blå, kl.18.45 Pris: 30.**

uker 36 og 37

RADIO NOVA

- ### A Lista

Rudi Zygodlo: Melpomene (NY)
Lady Leshurr: Alter Ego (NY)
The Sheepdogs: Feeling Good (NY)
Julian: Glow Marrow (NY)
Faråker: Lycklig Död (NY)
Macklemore & Ryan Lewis feat. Wanz: Thrift Shop
A.C. Newman: I'm Not Talking (NY)
- ### B Lista

WHY!: Jonathan Hope (NY)
Turtle Giant: We were Kids (NY)
Burning God Little: Mer Medisin (NY)
Evig Poesi: Foliehatt
METZ: Headache
Future of What: I Wait For You
Lars Fra Mars & Alfalfa: Sprittusj
Trails and Ways: Mtn Tune
Slanting brackets: Freedom and Self-Mutilation

Like barn

«Jeg trives med mange ulike mennesker rundt meg, » sa leder av studentforeningen på BI, Fredrik Morberg, til Universitas i forrige uke. Men hvem er egentlig disse «ulike menneskene» som Morberg lefler med?

– Ta Preben og Erich som eksempler da. De er, lik-som, helt forskjellige mennesker. De er så unike. Preben går i Lacoste og studerer eiendoms-megling, mens Erich tar master i bedriftsøkonomi og har hvite skjorteletter, forteller Morberg ivrig.

– Jeg har en veldig bred omgangskrets altså!

Fangene på Eika

Studentpampene ved Universitetet i Oslo har kommet ut med en ny kampanje for å få flere studenter til å reise på utveksling. Ad notams organisasjon for i overkant opp-søkende journalistikk (OOOJ) har avdekket sannheten bak «Kom deg ut!»-slagordet.

– Jeg ville bare advare alle i hele verden om de forferdelige forholdene på parlaments-møter, forteller en fortvilet student-politiker til Ad notam.

– Jeg prøvde å rope «Kom dere ut!», «Kom dere ut!», til de nye representantene, men det var for sent. Dørene til

møterommet slo igjen, og siden har de aldri vært seg selv. Jeg ville spare dem fra den grusomme skjebnen, men nå er de tapt for alltid, hikster pampen.

Over grensa

Forrige ukes sak om at Velferdstinget i Oslo og Akershus og leder Birgit Skarstein fjerner boliggarantien for internasjonale studenter har skapt storm blant Universitas-lesere.

– Det er ikke sant. Finnes det ingen grenser for hva disse student-politikerne vil gjøre? Raser en anonym etiopier til Ad notam.

Det lyktes ikke Ad notam å få en kommentar fra grensепrenger-Birgit før Universitas gikk i trykken.

Tungetalent

Bråket på Oslo International Bibel College har ikke bare vært negativt for ledelsen. Mange nye studenter har kommet til etter at de hørte gjetord om skolens tungetale-tilbud.

– Dette er midt i blinken for meg, sier rektor ved Høgskolen i Oslo og Akershus, Kari Tjuveri Jensen.

– Tror du vi selv kan velge hvilken ånd som skal tale gjennom oss? Da krysser jeg fingrene for den hellige Universitetsånd!

Forskjellig: – På BI er vi alle individer. Her er det ingen som er likere enn andre, sier studentleder Fredrik «Wonderboy» Morberg.

Gleder seg: – Jeg ser fram til å øve på å bli tydeligere og en flinkere kommunikator, sier Kari Tjuveri Jensen, før hun starter på det nye tungetalekurset med sin anonyme elsker.

FOTOMANIPULASJON

Mørkets fyrste: Dekan Knut Fægri avfeier alle påstander om knebling av opposisjon på matnat.

Ukultur på matnat

Universitas har hørt at studenter på Matematisk-naturvitenskapelig fakultet på Universitetet i Oslo lever i frykt for å stille spørsmål. Stemmer dette, dekan Knut Fægri?

– Dette er helt ukjent for meg. Vi har jevnlig møter med MNSU, og de har ikke sagt noe om dette. Det virker litt pussig. I hvilke sammenhenger da?

– Studenter snakker om et frykt-regime hvor ingen tør å utfordre matematikkens sannheter.

– Det høres veldig rart ut, hva mener du?

– Det er jeg som stiller spørsmålene her, Fægri. En student satte spørsmålstegn ved Einsteins relativitetsteori, for så å aldri bli hørt fra igjen. Skal det ikke være rom for faglig diskusjon?

– Det avhenger jo av hvor han har tatt det opp. Man må gjerne utfordre sannheter, også relativ-

tetsteorien, det gjøres jo jevnlig i fagkretsene. Det er ingenting i vår didaktikk som sier at diskusjon ikke er lov.

– Tror du det er deres ensidige fokus på å beskytte den bestående vraglæren som gjør at dere sliter med rekrutteringen?

– Ensidig? Du kommer trekende med svært dårlige begrunnede påstander her, du har hittil bare referert til én student. Jeg vil gjerne se dokumentasjon på dette. Hvis det du lur på er om kulturen er slik at vi støter fra oss studenter av den mer spørrende typen, er svaret nei.

– En annen student mener han kan motbeviser Newtons tredje lov, men

ble ledd ut av forelesningen. Hva sier du til at studentene på fakultetet ditt har dårligere ytringsfrihetsvilkår enn syriske opposisjonelle?

– Det spørres i hvilken sammenheng han tok det opp, og hvordan det ble fremlagt. Men det er klart at i utgangspunktet skal man ikke le ut studenter, nei.

– Fægri, det høres for meg ut som om dere på matnat knebler opposisjonen og tror dere vet alt. Vil du vurdere din stilling?

– Det vil jeg ikke si at vi gjør i det hele tatt. Angående min stilling så går jeg av om 122 dager, så den er allerede vurdert.

cathrine.ekehaug@universitas.no

HINT: Tidens siste rebus fra dette holdet! Riktig svar kan forsåvidt sendes til filip.ros-hauw@gmail.com

FORRIGE UKES LØSNING VAR: Halvveis purkeskole. Det hadde Martin og Torarin skjont. Gratulerer!

1. Hvem har regissert kinoaktuelle Kon-tiki?
2. Og hva slags hai finnes på Kon-tiki-museet på Bygdøy?
3. Hvor mange filmer ble det laget i Haisommer-serien?
4. Og hvem regisserte den første?
5. Hva het haien som etter hvert ble en god venn av miljødetektiven Blekkulf?
6. Hvilken fiskegruppe tilhører haier, sammen med skater og helhodefisker?
7. I hvilken amerikansk delstat var det flest registrerte haiangrep mot mennesker i fjor?
8. Hvem spilte tittelrollen i tv-serien Shark?
9. Hvalhaien er dyret i verden med tykkeste hud. Hvor tykk kan den bli?
10. Og hva spiser hvalhaien?

Hvalhaien: Stort sett harmless.

1. Joachim Rønning og Espen Sandberg
2. Hvalhai
3. Fire
4. Steven Spielberg
5. Haild
6. Bruskfisker
7. Florida
8. James Woods
9. 10 centimeter
10. Plankton